

Uredništvo in upravnništvo Glasila je v Chicagu, Ill., 2821 So. 40. Ave., kamor je pošiljati vse rokopise, denarne pošiljave, sploh vse, kar ima stik z listom.

Celoletna naročnina za Zdr. Državo in Canado je \$1.00, za inozemstvo \$1.50.

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNNE JEDNOTE.

V združenju je moč!

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

"Glasilo" izhaja vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad osem tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državi, Canadi in stari domovini.

Cene za oglase po pogodbi. Enostopna 10 poist vrsta 8 centov.

Nefrankirana ali premla frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR V.

CHICAGO, ILL., 17. MAY (MAJA) 1912.

ŠTEV.—NUMBER 17.

Iz urada glavnega tajnika.

Volitev delegatov.

Čas, ki nas loči od pete redne konvencije, katere začne dne 16. septembra t. l., se vedno bolj krči in bliža se dan, ko se bodo sešli delegatje na zborovanju za ko. risti vseh bratov in sester S N P J. Zvršujoč svojo dolžnost, pozivljem vsa društva, da volijo svoje kandidate za peto redno konvencijo v mesecu juniju, naznanijo njih imena glavnemu uradu, poleg jih pa opozarjam, da pri volitvi vpoštevaajo naslednje točke:

Delegat sme biti vsak član (ica), ki je zmožen (na) pisati in čitati. Društva, ki štejejo od 10 do 100 članov volijo enega delegata, od 100 članov naprej pa dva. Nobeno društvo nima pravice do več kot dveh delegatov.

Delegata ne morejo poslati društva, ki štejejo manj kot 10 članov (ic), kakor tudi suspendirana društva vsled neplačanega assessmenta.

Delegat ne more biti, kdor je v glavnih odborih drugih podobnih organizacij.

Vožnjo delegatom plača jednota, dnevnice pa društva.

Društva naj volijo delegatom svoje najposobnejše brate in sestre, katerim je blagor jednote na srečo.

Imena delegatov bodem pr. čili v "Glasilu".

Do konvencije bodo imela društva 4 do 5 sej. Vsled tega priporočam vsem članom (icam), da izrabijo te seje: udeležujejo se jih naj polnoštevilno in razpravljajo o pravih, sploh o vsem, kar za more koristiti jednoti. Pravila so velike važnosti za vsako organizacijo. Ako so nejasna, pomankljiva, da jih laško vsakdo tolmači po svoje, tedaj rodijo v organizaciji slabe in zle posledice: sovražnost, prepir in neslogo.

Na prihodnji konvenciji bomo imeli priliko popraviti pravila in izločiti iz njih vse pomankljive in dvomne točke, ki so se v dobi treh let izkazale praktično nerabne. Vsi bratje in sestre pričakujejo, da bodo delegatje resili svojo nalogo v zaogovilnosti vseh, v korist in blagor naše jednote, njenih članov in članice. Delegatov bo okoli 150. Takda delegacija pa stane denar. Da se v prihrani čas, znižajo stroški in olajša delo delegatom, je glavni odbor na seji dne 18. aprila zaključil, da razpošlje vsem društvom kopijo pravil, s polovico praznim prostorom na strani za opazke. Društva naj na svojih sejah prečitajo člen za člen, točko za točko. Kar se jim dozdeva dobrega, naj odobrijo. Spopolnitve potrebne točke naj popravijo, slabe pa ertajo. Zopet nove točke, ki bi bile po njih mnenju koristne za jednoto, pa naj pridenejo. Delegatje naj pri- nesajo pravila s popravki s seboj na konvencijo. Vsako društvo bo imelo dobre predloge in delegatom bo lahko odbrati najboljše in po njih urediti pravila.

Vsak član (ica) naj se udeležuje društvenih sej in odprto izrazi svoje mnenje in stavi predloge. Dobri predlogi bodo gotovo upoštevani s strani članov. Vsi bratje in sestre imajo zdaj priliko, da bodo pravila izraz njih nazorov in načel.

Za meddruštveni sporazum je pa zopet vsem bratom in sestram "Glasilo" na razpolago. V ta namen lahko objavijo svoje formulirane predloge v listu in tako seznanijo vse brate in sestre s svojimi idejami.

Zdaj imamo sredstvo (to je naše "Glasilo"), s katerim lahko seznanimo drug drugega s svojimi predlogi, zagledelj to sredstvo tudi izrabimo, da prihranimo čas in znižamo stroške na konvenciji. Bolniške nakaznice so se vsled pregledovanja štirimesečnih računov nekoliko zakasnele. V par dneh bo zopet vse v redu.

John Verderba, gl. tajnik.

* Vitezi svetra so ulomili v poštni urad v Claytonu, Miss. Z dinamitom so razdajali blagajno in se po končanem delu z 250 dolarji umaknili v varno zavetje. Policija na konjih jih zasleduje.

Finančni kapital in mirovna pogajanja.

Ko je lani vrel med Nemčijo in Francijo in se je bilo bati, da vsaki trenotek izbruhne vojna radi Maroka, smo nakrat zaznali, da denarni mogotci nečajo vojne in da ne bodo dali potrebnih sredstev za vojskovanje. Poročila so se glasila, da so se za ohranitev miru najbolj trudili francoski bankirji. Odpoved francoskega posojila v Nemčiji je gotovo mnogo pripomogla, da se vlada ni ozirala na bojni krik Vsemeev in da so pogajanja med Nemčijo in Francijo končala v miru.

Nastop mednarodno organiziranih velefinančnikov ob času maročanskega spora je popolnoma soglašal z njihovimi interesi. Velefinančniki sovražijo vojno, ker včasih vojna škodi njih interesom, pravzaprav njih izkoriščevalni namenom. Vsled tega se pod gotovimi pogoji oglašajo tudi velefinančniki za mir in skušajo prepričati vojno, ako pričakujejo od nje izgubo, do svojega cilja pa lahko pridejo brez nje. Seveda nečomo s tem izreči, da velefinančniki za metavajo oboroženo silo, ako gre za osvojitve novih trgov, da ne kličejo vojskovanja na pomoč, ako je treba ukloniti štrajkujoče delavce in jih vpreči v stari suženski jarem. V takih slučajih zagovarjajo celo uporabo oborožene sile za "ohranitev" miru, ali bolje rečeno, za neomejeno izkoriščanje.

Pri tem ne smemo pozabiti, da nekateri kapitalisti — precej močna skupina — imajo gospodarske koristi od vojne in bojnege kraka. To je ona skupina, ki se peča s produkcijo vojnih potrebščin: streliva, pušk, bajonetov, topov, bojnih ladij itd. Včas ta skupina kapitalistov dela z vso silo, da v resnici nastane nevarnost za vojno, da tako prisilijo države za pomožitev oboroževanja na suhem in na morju. Bojni krik, narasčajoča nevarnost za vojno prinese tej skupini nova naročila bojnih potrebščin, kar pomeni zanje profit.

V splošnem so pa velefinančniki za mir. Seveda ne izhaja to čustvo pri njih iz človekoljubnih nagnobov. Velekapitalisti nimajo srca, torej tudi ne morejo biti človekoljubni. Njih možgane muči ena sama misel: kako pomnožiti svoje premoženje, ne oziraje se koliko eksistene bo pri tem pomnoževanju vničeni.

Tekom zadnjih let se je res dogodilo, da so se bankirske skupine v Ameriki, Angliji, Franciji in Nemčiji izrekle za mir, ko je bil mir v nevarnosti.

V zadnjem času smo večkrat čuli in čitali, da se je vsled vpliva velefinančnikov italijanska pustolovščina omejila le na Afriko, ker velekapitalisti nečajo, da bi njih špekulacije na Balkanu in v Mali Aziji prišle v nevarnost. Ako bi se bojno torišče zaneslo v Evropo, bi prav lahko bil nakrat ves Balkan v plamenu in mogoče bi se spremenile tudi meje držav na zemljevidu, kar bi gotovo škodovalo mednarodno organiziranim velekapitalistom. Velefinančniki so vendar vtaknili ogromne vsote denarja v razna industrijska podjetja in železnice na Balkanu in v Mali Aziji. Ta denar pa ne sme priti v nevarnost.

Da je na tem nekaj resnice, dokazuje brzojavna vest, po kateri je ameriški finančni kralj J. Pierpont Morgan odpotoval v Rim, da se tam potruji po svoje in napravi mir med Italijo in Turčijo, da je tikarekoff prevzel ulogo posredovalca med interesovanimi velefinančniki.

Morgan je bival pred kratkem v Rimu, kjer je imel več sestankov z italijanskim kraljem in drugimi korifejami italijanske vlade. Tudi z nemškimi cesarjem se ima sestati v Benetkah. Nadalje naj bi Morgan šel tudi v Carigrad, kjer bi se sešel s turškim sultanom in ministri in z njimi spregovoril pametno besedo.

Vsakemu mora biti jasno, da se ameriški finančni kralj ne shaja z evropskimi vladarji izgolj radovednosti, da bi videl, kakšni so njih obrazi v resnici, marveč, da tičijo za temi sestanki popolnoma

drugi nameni. Morgan stremi preveč za pomnoženjem svojega premoženja, da bi koga šel gledati izgolj radovednosti. Ameriški finančni kralj le takrat potuje in daje selanke, kadar od potovanja in sestankov pričakuje ogromen dobiček. To je jasno in resnično!

Vzroke za to početje ni le iskati v tem, da so v podjetjih na Balkanu in Mali Aziji vložene ogromne vsote, temveč tudi v tem, da je ameriški kapital naložen v Rusiji, kjer obeta ogromen dobiček, ako ne pride do bojnih homatij. Na Balkanu so v prvi vrsti zainteresirane Rusija, Avstrija in Italija. Do tega sporazuma je prišlo s privoljenjem Nemčije. Ako bi se ta sporazum nakrat razbil, tedaj bi prišel v nevarnost ameriški kapital. Vsled tega se Morgan trudi, da bi se končala vojna v Tripolitaciji, ki se bo najbrž zanesla na Balkan, ker so Italijani v zelo slabem položaju na tripolitanskem bojišču, ako ne nastane mir.

Morgan ne prihaja s praznimi rokami. Ponudil bo mogoče prizadetim vladam finančno pomoč, ki bo pokrila izgubo, katero bi imele vlade, ako se bo nakrat sklenil mir. Seveda bo pri tem najbolj prišla v poštev Turčija, ki ima vedno prazno blagajno.

Da so zastopniki velekapitala že večkrat pri sklepanju miru igrali veliko ulogo, je stara in potrjena resnica. Ali povsem nekaj novega je, da je zastopnik velekapitala sam pričel s takimi pogajanjimi in da stavi pogoje, pod katerimi naj se sklene mir.

To dejstvo dokazuje, da imajo dandanes velekapitalisti večjo moč in odločilnejšo besedo kot kralji, cesarji in državniki. Kapitalisti lahko provzročijo, da se naredi v krvavih bitkah koljejo med seboj, rušijo in vničujejo, kar je stalo mnogo dela in truda. Naobratno pa lahko prepričajo klanje, ako jim prinaša dobiček.

Da so zastopniki velekapitala že večkrat pri sklepanju miru igrali veliko ulogo, je stara in potrjena resnica. Ali povsem nekaj novega je, da je zastopnik velekapitala sam pričel s takimi pogajanjimi in da stavi pogoje, pod katerimi naj se sklene mir.

To dejstvo dokazuje, da imajo dandanes velekapitalisti večjo moč in odločilnejšo besedo kot kralji, cesarji in državniki. Kapitalisti lahko provzročijo, da se naredi v krvavih bitkah koljejo med seboj, rušijo in vničujejo, kar je stalo mnogo dela in truda. Naobratno pa lahko prepričajo klanje, ako jim prinaša dobiček.

Ameriške vesti.

* Lastniki kapitalističnih časnikov v Chicagu se trudijo z vso silo, da bi podvrli tiskarske delavce svoji volji. Pri tem nečednem poslu jim je zadnji nedeljo prišlo na pomoč mednarodni predsednik črkostavskih delavcev, ko se je imelo vršiti glasovanje pri krajevni skupini črkostavske unije šte. 16. Črkostavcem je priporočal, da ne smejo krsiti pogodbe med delodajalci in delojemalci in zastavkati iz simpatije do tiskarskih delavcev. Grozil jim je, da bo v slučaju stavke nadomestil izprazna mesta s stavkocazi. Vzlic tej grožnji bi pa bili črkostavci glasovali za štrajk, da jih niso ujeli z grdim in umazanim trikrom. Na veliki deski je bilo zapisano, da naj črkostavci glasujejo o predloženi resoluciji, katero je poznalo komaj sto bližnjih črkostavcev z "da" ali "ne". Črkostavci, zbrani v ogromni dvorani, misleč, da z "da" glasujejo za štrajk, so glasovali v ogromni večini z "da" in s tem odklonili stavko. Ko so drugi dan izvedeli za izid glasovanja, so zahtevali v svoji orgočenosti, da se skliče v najkrajši dobi zopet shod in se ponovno glasujejo.

Zmaga tiskarskim delavcem, katere so lastniki kapitalističnih listov direktno prisilili do štrajka, ker so odklonili razsodišče, je skoraž zagotovljena. Čikaško občinstvo ne mara stavkokaških listov in pridno sega po dveh edinih unikiških dnevnikih "Chicago Daily World" in "Chicago Daily Socialist", ki sta oba tudi socialistična.

* Kongres je sprejel z 237 glasovi proti 39 resolucijo, v kateri se zahteva, da se ustava spremeni v tem smislu, da ljudstvo voli senatorje direktno.

Mogoče bo sodnik E. Hanford priporočil ali izjavil, da se tudi bil kongresnikom vzame državljansko pravo, ker so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo spremembo konstitucije.

* Iz doline reke Mississippi prihaja poročilo, da voda pada in se umika v svojo strugo. Povodenj je v sej dolini napravila ogromno škodo in zahtevala mnogo človeških žrtv.

Kongres je za prebivalec, katerim je povodenj napravila škodo, odločil večjo vsoto za podporo. Ali vse take podpore so podobne kapljici vode v morju, dokler se ne bo zabilonil opustitve krasnih gozdov — naravnih uravnotežev voda v severozapadnih državah.

* Ne igraj se z orožjem. Neki Emil Stole, privatni stražnik v Chicagu, je vstrelil svojo gospodinjico, pri kateri je bil na hrani in stanovanju. Misleč, da ima v samokresu prazne nabojke, je pomeril na njo in sprožil. Gospodinja se je pa zadeta v prsi mrtva zgrudila na tla.

* Čikaška policija je zopet dokazala, da se pri varstvu stavkocazov prav nič ne loči od policije v drugih ameriških mestih. Policijski lajtnant M. Heidemeyer se je jezil, ko so od dela prišedši delavci na North Ave in Halsted St. prezirali stavkokaške časnike in kupovali unijske. Vihteč svoje gorjačo se je zakadil v delavce, ki so kupovali "Chicago Daily World" in "Chicago Daily Socialist". Seveda so se delavci umaknili gorjači, na kar je velikani, ki vaga približno tri sto funtov padel preko majhne in pohabljene dekle Ane Gutzlaf in jo poškodoval.

škodo in zahtevala mnogo človeških žrtv.

Kongres je za prebivalec, katerim je povodenj napravila škodo, odločil večjo vsoto za podporo. Ali vse take podpore so podobne kapljici vode v morju, dokler se ne bo zabilonil opustitve krasnih gozdov — naravnih uravnotežev voda v severozapadnih državah.

* Ne igraj se z orožjem. Neki Emil Stole, privatni stražnik v Chicagu, je vstrelil svojo gospodinjico, pri kateri je bil na hrani in stanovanju. Misleč, da ima v samokresu prazne nabojke, je pomeril na njo in sprožil. Gospodinja se je pa zadeta v prsi mrtva zgrudila na tla.

* Čikaška policija je zopet dokazala, da se pri varstvu stavkocazov prav nič ne loči od policije v drugih ameriških mestih. Policijski lajtnant M. Heidemeyer se je jezil, ko so od dela prišedši delavci na North Ave in Halsted St. prezirali stavkokaške časnike in kupovali unijske. Vihteč svoje gorjačo se je zakadil v delavce, ki so kupovali "Chicago Daily World" in "Chicago Daily Socialist". Seveda so se delavci umaknili gorjači, na kar je velikani, ki vaga približno tri sto funtov padel preko majhne in pohabljene dekle Ane Gutzlaf in jo poškodoval.

Nov, časten list v zgodovini ameriške policije.

* Pred kongresnim komitejem je izjavil I. W. Burrough, nekdanji vladni inšpektor v klavnicah, da so mesarski kralji prodajali mast od bolnih prašičev, v kateri so se naselili črvi. Nadalje je izjavil, da so v letu 1910 rabili v nekaterih klavnicah vodo, v kateri je mrgolelo bacilov, ki provzročajo vročnico.

* Štrajk železniških skladiščnih delavcev se je razširil na Detroit, Mich. Stavkujoči delavci zahtevajo dva dolarja plače na dan, kar je gotovo skromna zahteva, ako vpoštevaemo sedanjo neznošno dražnjo. Do sedaj so dobivali le \$1.65 na dan.

Ni čudo, da imajo železniški magnati vsakih deset let plačane železnice. Vzlic tej resnici se pa vseeno najdejo ljudje, ki pravijo, da je v redu, če so železnice privatna lastnina kapitalistov.

* Iz Scrantona, Pa. je došla vest, da je policija z orožjem naskočila 2600 štrajkujočih rudarjev. Dva rudarja sta bila vstreljena.

Za naskok na rudarje so zbrali policijo iz bližnjih mest, kateri je pomagala še milica. Rudarji so bili neoboroženi in mirni, njih napadaleci pa strahopetni in oboroženi kot železniški tolovaji na divjem zapadu.

Barberton, O. Delavske razmere so povoljne, ako vzamemo za merilo, da delamo s polno paro. Kapitalisti ozmanjujejo v tukajšnih ameriških listih, da potrebujejo delavce.

Bolj pamotno bi pa bilo, da bi izkoriščevalci povišali plače, potem pa še le oglašali, da jim primanjkuje delavcev.

Običajno napravijo vsako spomlad tukajšnji redarji lov na pse. Po stari šegi so se tudi letos pečeni s te vrste lovom in postreljali toliko psov, da je mesto moralo plačati pogrebniku \$13, da je zagrebel pasjo mrhovino. Mestnim očetom pa izdatki za pokopavanje psov niso všeč in zagledelj zdaj študirajo in si belijo glave, kako bi se dalo odpraviti pse iz tega sveta, ne da bi imeli troške z njimi. Mar je to štedljivost?

Martin Železnikar.

* Sledovi predpotopnega človeka v Znojmu. Te dni so v bližini Znojma našli 10 metrov pod zemeljsko površino dobro ohranjeno taberiško diluvialnega človeka, in sicer neke žrjavice 1.2 metra premera in četrtr metra globočine. Nadalnja izkopavanja, ki jih vodi kustos znojskega muzeja, Ant. Vrška, so v polnem teku.

O zgodovini premoega.

V "Frankfurter Zeitung" je priobčil dr. Radlauer razpravo o zgodovini premoega, ki bo gotovo zanimala tudi naše čitatelje. Kedar so zasledili premoeg? Katero ljudstvo ga je znalo prvo uporabljati?

Grški filozof Theophrast (238 pred Kr. r.) je pač prvi pisatelj, ki omenja premoeg. Rujavi premoeg opisuje takole: "Med kamenjem, ki se rado lomi, so nekatere vrste, ki ostanejo kakor nažgan les, če se jih vrže v ogenj. Tako kamenje se dobi v rudnikih okolo Bene. Ako se vrže goreč les nanj, se užge in gori tako dolgo, dokler se piha vanj, potem pa ugasne, a se nažge lahko zopet iznova. Diši pa zelo neprijetno. Slično kamenje kakor v okolici Bene, se dobi tudi v predgorju Erineas. Pri gorenju izpuhte smolnat vonj. Kadar gori, pa ostane snov, ki je podobna ohlajeni prsti. Ono kamenje, katero imenujemo premoeg, in ki se rabi doma je prsteno. Gori in vžge se kakor jantar, dalje v Elis-u na gorah, čez katere se pride v Olimpjo. Rabi jo g kovači."

Značilno je, da že Theophrast omenja neprijetni duh premoega, kadar gori. Ravno zaradi tega so go odklanjali tudi v poznejših stoletjih. Ker niso znali s premoegom prav ravnuati, je dajal le malo toplote. Kadar je gorel, se je pa tako močno kadilo, da je bilo vse javno mnenje proti upeljavi premoega kot gorive. Magistrat mesta Cvikov na Saksoskem je 1348. izdal ostre naredbe zoper rabo premoega. Kovači so kurili s premoegom in silno okuževali zrak. Parlament v Londonu je prošil v začetku 14. stoletja kralja Eduarda I., naj prepove rabo premoega. Kralj je uslišal prošnjo. Londonski in predmestni prebivalci so morali žgati zopet les, ker drugače bi bili ostro kaznovani. Vzlic temu je pa že 20 let pozneje prišel premoeg zopet do veljave. Celu v kraljevi palači so kurili z njim.

Premoeg se je rabil kot kurivo že v prazgodovinski dobi. Novodobna raziskavanja so to dokazala. Na Angleškem so namreč našli med premoegom orodje iz kresilnege kamna, ki nikakor ni moglo slučajno zaiti v popolnoma zaprte jame, v katere ni bilo mogoče priti drugače, nego s pomočjo modernih instrumentov. To orodje je neovrgljiv dokaz, da so rabili na Angleškem premoeg že v kameniti dobi. Kitajci, ki imajo mnogo v času, ko se nam še sanjalo ni, kako dragocena rudnina je. Marco Polo, ki je prepotoval ves svet in je bil v 13. stoletju v vzhodnji Aziji, pripoveduje, kako zelo razširjena je raba premoega med Kitajci.

Človeštvo je pa šele tedaj spoznalo velikanski gospodarski pomen premoega ko je bilo prisiljeno iskati nadomestilo za les, ki se je vedno boljbolj začel rabiti za stavbe. Ko so se na Nemškem pričele razvijati steklarne in soline, so pričeli dvigati tudi "črni diamant" iz zemlje.

V 17. stoletju so imeli za veliko umetnost uporabo premoega pri varjenju soli. Neobhodna potreba premoega za vse gospodarsko življenje se je prav jasno dokazala tedaj, ko je človeštvo spoznalo parno moč. L. 1764. je angleški mehanik Watt prvi pričel praktično uporabljati parno moč. Hitro so sledile na Angleškem in v Ameriki iznajdbe: l. 1802. je Vivian iznašel parni stroj z visokim tlakom. l. 1806. je splavala prva parna ladja l. 1820. je Stephenson konstruiral lokomotivo.

Premoeg je temelj, na katerem se zgrajena vsa industrija; najlepše se je pokazalo ob stavki angleških premoegarjev, ko je otrplil ves promet in industrija. Parni stroj ne bi mogel delovati brez premoega, nasprotno pa parni stroj omogočuje, da se vzdiguje iz globokih, temnih rovov premoeg.

Ogromna je poraba premoega. Ali ga ne bo zmanjkalo? Skladi premoega, ki so le v Evropi, zadostujejo še za stoletja. Izven Evrope pa počiva v zemlji toliko že razkritih in še nerazkritih premoegovnikov, da je bojazen, da bi zmanjkalo v doglednem času premoega, popolnoma neopravičena.

Vojna je največja blaznost na svetu.

Največji blazni čin zvrši človek, ako se na "povelje" višjih oborožij in vbije človeka, kterega ni še nikdar videl v svojem življenju in mu ni nikdar storil kaj zalega. Take blazne čine zvršuje človek, kedar ljudje vbijajo drug drugega na debelo. Vbijanje in morjenje na debelo imenujemo vojno.

Vojna pomeni, da ljudje avtomatično, ne da bi razmišljali, za tuje interese morijo druge, ki jih niso žalili nikdar.

Pameten človek obsoja vsak umor. Še toliko bolj pa obsoja brezmiselno klanje v vojni, porušenje hiš, mostov, monumentalnih stavb, ki jih je vstvaril človeški ženin s pomočjo pridnih delavnih rok. Deset let dela je v eni stavbi bi. Pozno v noč so delali inženirji načrte, risali, črtali, računili so. Prebedeli so noči sedev pri načrtih v bojazni, da jim stavba ponesreči. Delavci so dan za dnem delali in vagali svoje življenje, da ureditvijo načrte, ki so jih izdelali inženirji na papirju.

Nakrat nastane vojna. Ouderu svojega naroda, najvišji oderuhi, ki živijo v eni državi in sesajo kri in mozeg vsem delavnim državljanom iste države, so se sori li z najvišjimi oderuhi druge države pri delitvi profita. Nekje živi narod, ki ne pozna kapitalistične kulture: žganja, sifilisa, koz, cenenih škarij, nožev, "volneni" odevj itd. Ouderhi dveh držav so si v laseh. Ker se pa nočejo sami prepetati med seboj, pa pod okriljem fraze, da je domovina v nevarnosti pošljejo v boj siloma delavne ljudi.

Vojna nastane. Ena ali dve bombe iz trinajst-palčnega topa: ponosne stavbe, ki je vsesala v sebe desetletno delo inženirjev in tisoče delavcev, ni več. Tam, kjer je stala krasna stavba, kip človeškemu ženju in delu... je groblja kamena, opeke, lesa, železa in druge tvari-ne.

To je vojna. Blaznost je! Ameriški general Sherman pravi: "Vojna je pekel!"

Ako kaj takega trdi general, človek, ki je hodil v šolo in se v nji učil moriti iz daljave in blizo, zapovedovati ljudem, ki morijo drug drugega in rušijo kulturna dela, potem je v tem izreku resnica.

Kdo naj pozna boljše učinke vojne, kot ljudje, katere so že v najnežnejši mladosti pričeli seznanjati se z grozno uničevalno silo vojne.

Da general Sherman ni govoril neresnice, dokazujejo najnovejše iznajdbe v morilni tehniki.

Krupp, ki izdeluje morilne priprave v Nemčiji, njegova tvrda je znana po širnem svetu, je izumel top, ki bo metal bombe, v katerih bo 160 funtov kemikaliskih snovi. Kedar bo razpočila bomba, bo s strupenimi plini napolnila zrak in končala bo vsako živo bitje v radiju 500 čevljev.

Tudi letalni stroj bo vznemirjal vojsko. Priletel bo lahko vsaki trenotek in vsipal bombe s groznim učinkom iz nedosežne večine za puške in topove na vojske.

Proti letalnemu strojem je zopet Krupp izumil topove na avtomobilih, ki se dajo rabiti le do 3000 čevljev višine z vspehom.

Japonska ima tudi bombo s strupenimi plini.

Tudi brzostrelne topove so popravili. Zdaj mečejo kroglice tako hitro in v toliki meri, kot bi padala toča.

Elektrotehnik delajo poskušnje z brezžičnim torpedom, ki bo pokoril se električnemu toku in padal direktno proti sovražni ladiji.

Tudi pomorske mine so dosegle takšen razvoj, da vničijo največjo oklopnico, če razpočijo 17 čevljev od nje.

Anglija je pričela graditi ogromne oklopnjače. Strojke bodo gonil plin.

Takoj je Nemčija pričela graditi nov tip oklopnjače. Oklopnjača bo komaj pet čevljev iz morja. Sredi oklopnjače bo stolp z dvema 17 palčnima topova.

Krov bo imel debel in močan jeklen oklep, ki bo ladjo varoval pred bombami iz letalnih strojev. Oklopnjačo bodo gonili štirje motorji na plin in plula bo 27 milj na uro.

Vsak motor bo razvil 6000 konjskih sil.

Ta najnovejša ladija bo po zadržilu strokovnjakov lahko napadla vsako največjo oklopnjačo in jo zrušila, dasi bo imela le dva ogromna topa. Topa sta brzostrelna topa z hidrauličnimi stroji in bodeta metala dve tone in pol teže kroglice.

Kdor s treznega stališča pretresa te priprave za razrušenje in moritev, mora zaključiti: vojna je blaznost.

Ako ta blaznost ne poneha, bodo vse države bankrotirale. Anglija je od leta 1900 izdala \$842.688.740 za bojne ladje. Kje so pa stroški za armado na suhem, trdnjave, topove in drugo?

Vrednost bojnih ladij, katere lastuje samo šest držav, ki so odločilne na morju, znaša pet milijard dolarjev. Če se pa obnese nova nemška oklopnjača, tedaj so vse sedanje oklopnjače stare, nič vredno železo; narodom bodo naložili nove davke, da dhitijo Nemčijo v gradnji bojnih ladij.

In komaj bo nemške oklopnjače zdrčala v morje in bodo druge države pričele posnemati Nemčijo, že bo človeški duh izumil drugo morilno orodje, pripravo ali stroj, v primeri o katerim bo najmodernejša oklopnjača nič.

Po najnovejšem poročilu je v Chicagu neki strojnik, rodom Grk, izumel torpedo, ki zadene ladjo tudi v loku s tako razstrelivno silo, da jo poruši. Torpedo se da poljubno voditi. Strojnik ni dal patentirati svoje iznajdbe. Ko so ga vprašali, zakaj ni tega storil, je odgovoril, da hoče prepričati brez miselno gradnjo ogromnih oklopnjač in nepotrebno klanje in morjenje na morju.

V tem blaznem drvenju za najpopolnejšimi morilnimi in razruševalnimi sredstvi za gledamo vso nezmisel današnjih gospodarskih razmer in naprav. Le želja po bogatstvu je največ kriva, da se države oborožujejo in žugajo druge drugi z vojno.

Za denar, ki ga vsako leto po nepotrebno izmečemo v vseh kulturnih državah za oboroževalne namene: bojne ladje, forte, puške, topove, strelivo itd., bi lahko zgradili šole, javne bolnice in sirotišnice, domove za stare omegele delavce; zvrševali bi lahko kulturna dela: predore, mostove in uravnali bi lahko reke za umetno namakanje zemljišč in plovbo. Nerodovite puščave bi pod spretnim vodstvom in navodilih inženirjev spremenili v rodovitno polje in cvetoče vrtove.

Ako smo za kulturo in napredek, moramo logično biti proti vojni, ker vojna ruši in razdeva, ko pa ljudje vstvarili z velikim naporom in trdom.

Vojna je blaznost!

— Mestni župan in mezdni tarif. Na Francoskem so tiskarne, ki delajo za državo ali občine, dolžne plačevati svoje delavce po mezdni pogodbi, ki obstoji med delavsko organizacijo in podjetniki. To uredbo je pa kršil neki tovarnar v Havre, ker ni plačeval dogovorjene najnižje plače šest frankov na dan, nego le 5.75 frankov od 15. novembra do 15. decembra 1911. Ko je tiskarnar položil račun in zahteval plačilo, mu je župan povedal, da mu občina odtegne od njegovega računa 110 frankov in jih povrne njegovim delavcem, ki jim pripadajo v zmislu mezdne pogodbe. Ta pametna ukrepitev havrske občine bodi v

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote

Izhaja tedensko.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljanje:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Velja za vsa leta \$1.00.

ORGAN
OF THE
SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

OFFICE:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

DOPISI.

Murray, Utah.

Kakor drugod, tako tudi pri nas kapitalisti izkoriščajo delavce. Plača v rudotopilnici je tako pičla, da delavec z družino ne more izhajati. Ali mesto, da bi se obrnilo na boljše, so življenjske razmere za delavce postajale z vsakim dnem slabše, dokler niso postale polnoma neznesne. Delavci so trpeli, prenašali so mirno svoje gorje, dokler njih beda ni prekrepila do vrhunca. Zahtevali so povisjanje plače, borih 25 c na dan, ker jim s pičlim zaslužkom ni bilo več mogoče živeti. Ker se pa kapitalisti ne brigajo za opravičene zahteve delavcev, njih beda in gorje in menijo, da je za delavca dovolj visoka plača, če dobi \$1.75 na dan, so bili dne prvega maj delavci primorani zastavkati, če so hoteli pri kapitalistih najti poslušna ušesa. Po mneju kapitalistov, ki vsako leto izsesajo od 9 do 10 milijonov dolarjev čistega dobička, zadostuje \$1.75 za delavca na dan, ki pri trdem delu vaga svoje življenje.

Čenjeni bratje in sestre! Pazno čitajte nadaljnji razvoj štrajka, da bodete vedeli, kako bodete glasovali v jeseni.

V jeseni smo izvolili v mestu Murray socialistične mestne uradnike. Komaj je pričela stavka, je superintendant rudotopilnice poklical mestnega maršala na pomoč, da bi varoval stavkokeze v rudotopilnici. Mestni maršal je pa superintendantu dejal, da naj delavcem, kar zahtevajo in stavke bo konec. S tako beraško plačo ne more izhajati tudi najskromnejši človek. Ker najvišji hlapec in priganjač kapitalistov ni nič opravičil pri mestnem maršalu, se je obrnil na župana, ki mu je pa ravno tako odgovoril kot mestni maršal. Seveda se je vsled teh odločilnih besed prenehala valiti dim iz rudotopilnice. Ker je pa ob tej priliki bil glavni tajnik W. F. of M. v Salt Lake City, je nemudoma prišel v Murray, da organizira stavko. V ta namen se je sklical shod, na katerem je govorilo več govornikov raznih narodnosti. Prvi govornik je bil mestni maršal, ki je priporočil delavcem združeno in obljubil, da bo vse storil, kar je v njegovi moči, da stavka konča z zmago za delavce. Za njim so govorili drugi govorniki, na kar so vstanovili unijo. Mestni župan je priporočal delavcem slogo in povdarjal, da bo že on skrbel, da štrajkujoči delavci ne bodo lačni.

Čenjeni bratje in rojaki! Po resničnem poročilu o tukajšnjem štrajku, se vsaki delavec in mali obrtnik lahko odloči, kako bo glasoval v jeseni: za se in svojo družino — ali pa za velekaptalistične oderruhe.

Jos. Shober.

West Mineral, Kans.

Le redkokedaj zagleda kak dopis belih dan iz naše naselbine v "Glasiilu", ali katerem drugem listu, radi tega sem se namenil napisati kratko poročilo o naših razmerah.

V nekaterih rudnikih delajo s polno paro, v drugih pa zopet delo počiva. Delavske razmere niso prav nič ugodne, zategadelj bi bila brezmišljava sem hoditi za delom. Na društvenem polju pa prav dobro napredujemo in tudi delavska razredna zavest je razširjena med tukajšnjimi Slovenci, kar dokazuje slovesno praznovanje prvega majnika. Že ob deseti uri so pričeli prihajati naši bratje od vseh strani. Točno ob pol dvanajstih smo pričeli s shodom. Prvi je govoril br. J. Zavertnik. V kratkih in jedrnatih besedah je razložil pomen prvega majnika za delavce vsega sveta in položaj delavca v današnji človeški družbi.

Barberton, Ohio.

Kar se tiče delavskih razmer, res ne vem, kako bi se izrazila. Dela je dosti. Ali glavna reč je vendar plača. Plača je pa tako nizka, da jo po vsej pravici smem imenovati miloščino. Seveda so teh razmer največ krivi delavci in delavke, ker se ne zavedajo svojih pravic in potrpežljivo prenašajo nečloveško izkoriščanje. Večina delavcev in delavk se danes ne razumejo nauka, da je v združenju moč. Dokler bomo razkosani in nesložni, bodo kapitalisti imeli lahko igro z nami. To naj si zapomni vsak delavec ali delavka, ki toži o današnjih slabih življenjskih razmerah. Dokler ne bomo organizirani, se tudi razmere ne bodo obrnile na boljše.

Ako se ozremo po naši naselbini, vidimo, da živi tukaj približno 500 Slovencev in Slovenk. Ali izven lepega števila podpornih društev nimamo nič. V drugih naselbinah imajo dramatična, bralna in izobraževalna društva. Gradijo lastne domove in dvorane. Prav lahko bi tudi v Barbertonu imeli Slovenci svoj lasten dom. Neka-

teri trdijo, da nas je premalo. Takšni govori ne premišljeni, ker imajo še manjše slovenske naselbine, kot je naša, svoj lasten dom.

Treba je le malo več samozavesti, truda in požrtvovalnosti in tudi v naši naselbini bomo imeli svoj dom. Oprimimo se dela vsi, pojdemo na agitacijo za dom vsi, vzrzmemo od sebe mlačnost in strah in slovenski dom se bo kmalu dvigal v naši naselbini. S trdnim voljo in vstrajnostjo zmoramo vse: premagamo vse težkoče in ovire.

Delajmo za slovenski dom vsakdo po svoji moči. V naših možganih naj kroji misel: ustanoviti moramo svoj dom. In dokler se naša želja ne izpolni, ne odnehajmo za agitacijo.

Društvo "Slovenke v boj za narod", števil. 150 je znižalo svojo vstopnino na dva dolarja in 75 c za dobo treh mesecev: maj, junij in julij.

Slovenke, ki se niste pri nobenem podpornem društvu, pridružite se nam. Zdaj imate lepo priložnost zavarovati se za slučaj bolezni, nesreče in smrti. Ne odlašajte z vstopom v jednoto. Saj je dolžnost vsake matere, da skrbi za svojo dečo, če njo zadene bolezen ali celo umrje.

Sestre, vam pa priporočam v teh treh mesecih najzivejšo agitacijo za naše društvo. Obiščite slovenske žene in dekleta od hiše do hiše. Razložite jim ugodnosti našega društva in naše jednote. Ako vse izvršimo svojo dolžnost, se o članstvo našega društva v dobi treh mesecev podvojilo, ako že ne potrojilo. Vseph je odvisen od našega agitatoričnega dela. Pripeljite na prihodnjo sejo, ki se bo vršila pri sestri Frančiški Poje, 176 Center St. Na zapadni strani mesta, vsaka vsaj po eno novo kandidatinjo.

Ne strahite se dela in truda, saj delate za dobro stvar vseh — vršite človekoljubno delo za korist bolnikov, ponesrečenih in sirot sploh vseh, ki so pomoči potrebni.

Marija Merzlikar, tajnica.

Dunlo, Pa.

Po hudih zimskih viharnih je nastopila topla spomlad, probujoča v življenje cvetke na travnikih, livadah in v gozdu. Kjer so še pred kratkem ležale ovenele in suhe bilke, je vse ozelenelo, po zelenih tratah pa hitijo žuželke križem, onajzujoč, da se je življenje zopet vrnilo.

S toplo spomladjo so pa tudi oživilo Slovenci v naši naselbini, da grede z združenimi močmi na delo za dobro stvar vseh rojakov v naselbini. Dne 21. aprila smo imeli skupen in javen shod, da se posvetujemo o zgradbi lastnega doma. Na shod so prihiteli tudi rojaki iz Franklina in Lloydella, pa. Nepozabne nam bodo ostale besede, katere sta govorila br. A. Vidrih in F. Podboj za zgradbo doma. Za svoje izvajanje sta žela s strani navzočih burno priznanje.

Dne 29. maja t. l. bomo pridredili skupno veselico v korist doma. Začetek veselice bo ob osmi uri zvečer. Že danes pa vabimo vse Slovence in Slovenke v naselbini in sosednih naselbinah, da se veselice udeležijo v največjem številu.

Da uresničimo svoj načrt, bomo potrebovali precejšno svoto denarja. Zategadelj je pa tudi potreba, da vsi Slovenci in Slovenke iz tukajšnje okolice pridejo na veselico in s tem pomagajo, da bo tem večji ustanovni fond za zgradbo lastnega doma. Nikdo naj ne izostane od veselice! Saj gre vendar za korist vseh.

Veselica se bo vršila pri Ambružu Zalarju. Vstopnina za moške je en dolar. Slovenske žene in dekleta so dobrodošle na veselici.

Pivo je prosto.

Na svidenje na ustanovni veselice dne 29. maja ob šestih zvečer.

John Naglič.

De Pue, Ill.

Glede delavskih razmer se ne morem pohvaliti, ker je delo zelo težko dobiti. Obetajo nam delo, dela pa le ni, dasiravno delajo priprave, da bi razširili fabriko. Splošno kroži govorica, da ima konštraktor (stavbenik) že izdelane vse načrte in je pripravljen pričeti z delom. Ali brezposelni delavci pa le čakajo in čakajo, pa stiskajo pas okoli ledja, ker se od obljub nikdo nasititi ne more. Tako kot je pri nas, je menda danes povsod v Ameriki. Časi, ko so hodili delavci iskat na dom, so za vselej minili in se ne vrnejo nikdar.

Člane društva "Zavednost", števil. 59 pa opozarjam, da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej. Člasi nas pride komaj toliko na sejo, da lahko prihranimo z zborovanjem.

Potreba je tudi, da vsakdo plača pravočasno svoj mesečni asessment. Dne 26. v vsakem mesecu se zaključijo knjige in dotlej naj se poravnata tudi asessment. To velja tudi za oddaljene člane.

Jos. Urbanc, tajnik.

Franklin, Kans.

Štejem si v dolžnost, da se še enkrat oglašim pred odhodom v staro domovino v našem "Glasiilu".

Delavske razmere so zelo slabe. Vzlic temu pa krajevna društva "Slov. nar. podp. jednote" dobro napredujejo. Saj ni čudo! Krajevna društva naše jednote se tudi brigajo za svoje člane.

Slisal sem, da je bivši član naše jednote, John Magero, rodom Čeh dobil od Mount Carmel premogarske družbe približno deset tisoč dolarjev odkodnine, ker je ponesrečil v rudniku. John Magero je bil član društva "Celje", podružnice naše jednote. Pred dvema leti je ponesrečil v rovu števil. 9, na Frontenacu, Kans. Iz rudnika so ga pripeljali na pol mrtvega. Ko je društvo izvedelo za njegovo nezgodo, je ukrenilo vse najboljšo, da ga otme smrti. Preskrbelo mu je najboljšega zdravnika in postavilo mu je močno stražo. Jaz sam sem mu pa prepovedoval, da naj ne podpisuje nobene listine. Ali že drugi dan je bil skušnjavec pri njemu in mu ponujal podpisati listino, v kateri naj bi priznal, da je sam kriv svoje nesreče. Seveda ponesrečeni brat ni tega storil, pač sva pa prišla z bratom podpredsednikom za svoje svarilo v nemilosti pri družbi. Ponesrečeni brat je dobil od jednote svojo podporo po pravilih in če se ne motim \$250 odpravnice.

Tožba je trajala preko dve leti. Kapitalisti v takem slučaju posekajo vse, da bi zmagali pred sodiščem. Najraje pa zavlečejo tožbo, da s tem prisilijo ponesrečenega delavca, da se z njimi pobota. Zdaj je obravnava končana. Ponesrečeni brat je dobil 4800 dolarjev. Drugo je šlo za priče, zdrav-

Franklin, Kans.

nike in advokata. Ker v Ameriki se nismo tako daleč, da bi imeli brezplačno pravno pomoč, nočejo odvetniki delati zastonj.

Vsekakor pa ta žalosten in resničen dogodek dokazuje, koliko stori jednota za svoje člane. Ako bi Magero ne bil član naše jednote, kdo bi se brigal zanj. Na tisoče delavcev je ponesrečilo v Ameriki, ki za svoje poškodbe niso dobili centa.

Ob svojem odhodu v staro domovino pa kličem vsem slovenskim delavcem v Ameriki, ki še niso člani naše jednote: V Slov. nar. podp. jednote, ako hočete biti preskrbljeni za slučaj nesreče.

Jožef Radelj.

Barberton, Ohio.

Vsak brat, ki bi šel na farmo, bi se moral zavezati, da ostane do smrti član naše jednote, s svojo smrtnino naj bi garantiral, da bo plačal zemljišče. Sploh to prepustam sodbi večakov na konvenciji.

F. Mally, član števil. 115.

Razprava o rezervnem fondu.

Joliet, Ill.

Mnogo se je danes pisalo o farmah in podjetjih, ki naj bi gospodarsko ojačila našo jednoto, ne da bi bilo treba zvišati asessment. Bratom delegatom priporočam, da so previdni pri sprejemanju tozadavnih predlogov na prihodnji konvenciji, da vsak predlog dobro pretehtajo predno ga sprejmejo.

Jaz priporočam, da bi vsak član vplačal na leto dva dolarja v dveh ali štirih obrokih. Seveda bi se gl. odbor dogovoril z društvi glede vplačevanja.

Ker je iz podatkov raznih dopisovalcev razvidno, da naša jednota šteje 8000 članov in članice, bi letni dvadolarški prispevek znašal \$16.000. So to vsoto bi lahko od jednote sestavljen odbor kupil zemljišče od države, ki je po zadržilu br. Leo Štrukelja zelo po eni: od enega do dveh dolarjev akter. Že prvo leto bi lahko jednota kupila svojih 8000 akrov in ne bi bilo treba čakati treh ali pa pet let.

Moj namen je dokazati kako naj jednota koristi svojim članom s tem denarjem. Naša jednota koristi svojim članom s tem, da kupi zemljišče, kakor hitro je omenjeni predlog sprejet in odobren na konvenciji in postane pravomočen v smislu zaključka.

Strinjati se ne morem z nobenim dopisovalcem, ki priporoča skupno farmo kot lastnino jednote, ker bi plača, slaba letina in ujmi prav lahko proizvolji, da bi koncem leta imeli zgubo mesto dobička, kateremu bi zopet sledilo zabavljanje od vseh strani. Ako prihranimo z dobro urejeno farmo, nas pa zopet stane mnogo denarja, dasi bi nam ta denar nosil mnogo več dobička, ako bi ga imeli varno naložena po 5% na posestvih. Od osem tisoč dolarjev bi dobili \$400 na leto. Zdjaj si pa oglejmo stroške na skupni farmi. Upravitelj \$1200, stalni hlapec \$700, drugi hlapec pri krmiljenju govedi \$500, gospodar in gospodinja \$1200 na leto. Poleg imamo pa računski še 4 delavce skozi šest mesecev, ki bi prejeli \$1440 dne. Popravljanje orodja, vozov in drugo pa \$500. Skupaj \$5040.

Govoril sem z farmerjem v Illinoisu, ki ma veliko in dobro urejeno farmo. Povedal mi je, da je prodal 26 prašičev po 24 dolarjev. To je \$624. Za 27 govejev po \$10 je dobil \$270. Za goveje živino je dobil \$593, za 320 bušljev koruze po 65 c je iztržil \$197, za perutnino je pa dobil \$115. Skupaj \$1799. Dejal mi je, ako bi računil pet oseb stalno na delo skuzi celo leto po \$400, bi imel \$2000 stroškov brez premoga in popravljanja orodja. Drugi stroški pa gotovo znašajo \$1000 na leto, ali skupaj \$3000. Razlika je v tem, ker delajo na farmi le domači in so troški le za hrano in obleko. Seveda ne gleda tak farmer, ako gre dve uri preje na delo in hodi pozno k počitku, in ne pazi tudi na znojne kaplje, ako je vreme vgodno za delo. Naobratno pa najemniki gleda, da čas urno beži, ne zmenec se za pridelek. To so vzroki, da se ne strinjamo, da bi jednota lastovala svojo farmo.

Delegatom na prihodnji konvenciji priporočam, da bi jednota kupila za prvih \$1600 takoj 8000 akrov zemljišča in ga razdelila v zemljišča po 50 akrov, katera bi prodala svojim članom. Jednota bi morala v to svrhu napraviti poseben oddelek in naselila bi lahko na 8000 akrov že 160 farmerjev, ki bi bili enakega mišljenja, ako bi vsakdo vzel le 50 akrov zemljišča. Kakor hitro bi imeli svojo farmarje, bi lahko vstanovili farmerji zase produktivno in konzumno združgo, jednota v industrielnih središčih pa konzumne združgo za svoje člane. Danes nam ne pomaga ustanavljati takih podjetij, ker bi največji del čistega dobička vseeno šel v žepo trgostovcev; bratje in sestre bi pa morali kupovati blago, ki že mesece počiva v ledenicah in hladnih shrambah,

New York, 9. maja.

Nasveti glade rezervnega fonda so res zanimivi in nekateri res vpoštevanja vredni. Glede nakupa farme ali vstanovitve zadružnih prodajnic se ne strinjam z nobenimi nasveti, kajti to so riskirane spekulacije, ki bi mogoče res do prinašale jednoti lep dobiček, kar je pa vendar odvisno od vremena in dobrih časov; toda z gotovostjo se ne more niti ne eno, ne na drugo računati. Vsekakor sem mnenja, da je pametneje in sigurnejše, ako se po konvenciji ali pa splošnem glasovanju uvede v to svrhu poseben asessment, katerega bi plačevali vsi člani in članice jednako in kateri naj bi ne presegal 10 c mesečno. Na ta način bi se v par letih nabrala tudi lepa svota, ki bi bila vedno na razpolago, kadar bi jo jednota potrebovala. To liko glade rezervnega fonda.

Prepotrebno je pa tudi dosedanje sicer dobro gospodarstvo jednote nekoliko preduргачiti, oziroma izboljšati. — Kakor je iz dosedanjih računskih podatkov razvidno, vplačujemo v jednotino blagajno po \$1.25 mesečno za smrtnino, bolniško podporo in druge jednotne stroške. Jednota ima do sedaj eden fond za vsa izplačila. Tako gospodarstvo pa nikakor ne odgovarja razmeram, v katerih živimo, niti podlagi, na kateri se je jednota vstanovila. Jednota se je vstanovila, da plačuje redno bolniško podporo, ravno tako pa tudi, da bo izplačala dedičem članov zavarovalnino oziroma smrtnino. Do sedaj se je skoraj vedno izplačalo več bolniške podpore, kakor pa smrtnine, vsled česar je očitvidno, da se za smrtninski fond pravi nič ne skrbi, temveč kar od celokupnega asessmenta ostane, je jednotstavno "jednotino premoženje". Na podlagi dosedanjega poslovanja tudi ni mogoče pravilno prevdariti, v kaki visokosti bi asessment za eno ali drugo izplačevanje zadostoval, vsled česar je tudi neprevidno trditi, da dosedanj asessment zadostuje ali ne.

Vsled tega priporočam, naj bi bodoča konvencija odredila, da se asessment deli v tri fonde in sicer v smrtninski, bolniški in stroškovni (za vzdrževanje jednotine uprave) fond. Konvencija naj bi tudi določila, koliko se plača za vsak posamezni fond.

Premoženje posameznih fondov naj bi bilo izključno le za ista izplačila, za katera je fond namenjen. Računi glade "Glasiila" bi se pa morali voditi popolnoma posebej.

Po sedanjem asessmentu \$1.25 recimo na primer, da se ta znesek razdeli primerno in sicer \$0.60 za smrtninski fond, \$0.60 za bolniški fond, a 5 c pa za stroškovnik, bi takoj v enem četrtletju prišli na sled, kateri fond zadostuje in kateri ne. Za smrtninski fond sem prepričan, da bo vedno zadostoval in ravno tako sem tudi prepričan, da bo pri bolniškem fondu vsaj začasno primankljal in kaj sedaj? Ali se naj ta primankljal nadomesti iz drugih fondov? Nesmiselno in nepravilno bi to bilo in sicer že iz razloga, ker se mnogo bolniške podpore izplača le vshadskomisljenosti članov samih in nezadostnega nadziranja bolnikov. Saj sem že sam slisal govoriti: "Saj jednota plača, a član je pa podpore potreben", pri čem se pa dostikrat ne vpošteva, ako je do iste opravičen ali ne. Da bi se pa v tem slučaju članov ne izrabljalo, temveč, ako bi se več bolniške podpore imelo za izplačati, kakor je v bolniškem fondu denarja, naj bi se za primankljal v prihodnjem mesecu vse člane jednako asesiralo. Kakor hitro bi se to parkrat pripetilo, bi takoj krajevna društva bolnike natančneje nadzirala in v bolniškem fondu bi kmalu imeli prebitok mesto primanjkljaja.

Kakor sem že omenil, sem mnenja, da bi smrtninski fond po zgoraj navednem asessmentu zadostoval, toda pripominim, to seveda le brez kakih posebnih nesreč in le sedaj, ko so člani povprečno še mladi in naravni smrti ni slučajni redki. Po preteku 10 do 15 dalnjih let pa ni upati, da bi tak asessment zadostoval, vsled česar je prepotrebno že sedaj skrbeti za rezervni sklad, iz katerega se bodo morale smrtnine v slučaju potrebe izplačevati.

Rezervni sklad je temelj obstoja jednote, vsled česar se enkrat toplo priporočam, da se istega na ta li oni način vstanovi.

Neki član je svetoval, naj se člane po starosti asesira, kar je seveda popolnoma pravilno in do česar bo tudi prišlo, če že ne

Yukon, Pa.

Društvo "Dolenjee", števil. 170 priredi dne 30. maja (praznik okrašenja grobov) izlet v bližnje mesto Barberton, ki je združen z veselico. Začetek točno ob dveh popoldne. Veselice se vrši v ondotni srbsko-slovenski dvorani. Na veselico vabimo najuljudnejše vsa slovenska društva, sploh vse jugoslovanske občinstvo (Slovenec, Hrvatine in Srbe) v Barbertonu in okolici. Na veselici bo igrala slovenska godba iz Clevelanda. Na razpolago bo dober prizgrižek in hladen ječmenovec. Šaljiva pošta in druga vsakovrstna zabava. Vstopnina prosta.

Odbor.

Barberton, Ohio.

"Naznanjam vsem tukajšnjim Slovincem, da društvo "Lavdon", števil. 179 priredi svojo veselico dne 1. junija t. l.

Na veselico vabimo najuljudnejše vse člane(ice) društev "Triglav", števil. 48, "Slovenke v boj za narod", števil. 150 in društvo "Dolenjee", števil. 170 S. N. P. J. v Akron, O., kakor tudi vse drugo slovensko občinstvo.

Veselica se vrši pri Josipu Trohi, 181 Center St., West Barberton. Začetek ob šestih zvečer.

Frank Stritar, predsednik.

Yukon, Pa.

Vse člane društva "Novi Dom", števil. 117, ki niso bili na seji dne 12. maja, obveščam, da se v bodoče vršijo seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob desetih popoldne. Nadalje apeliram na vse člane, da se redno udeležujejo mesečnih sej. Seje se vršijo v našo Korist, zategadelj je potreba, da se vsakdo seje udeleži, ako nima važnih zadržkov.

M. Mackovšek, pred.

Skidmore, Kans.

Vse brate društva "Prijatelj" opozarjam, da se zanesljivo udeležijo seje dne 9. junija, ker bo treba voliti delegata za konferenco na Frontenacu.

Nikdo naj ne izostane od te važne seje.

Martin Gurečko, tajnik.

Akron, O.

Društvo "Dolenjee", števil. 170 priredi dne 30. maja (praznik okrašenja grobov) izlet v bližnje mesto Barberton, ki je združen z veselico. Začetek točno ob dveh popoldne. Veselice se vrši v ondotni srbsko-slovenski dvorani. Na veselico vabimo najuljudnejše vsa slovenska društva, sploh vse jugoslovanske občinstvo (Slovenec, Hrvatine in Srbe) v Barbertonu in okolici. Na veselici bo igrala slovenska godba iz Clevelanda. Na razpolago bo dober prizgrižek in hladen ječmenovec. Šaljiva pošta in druga vsakovrstna zabava. Vstopnina prosta.

Odbor.

Barberton, Ohio.

"Naznanjam vsem tukajšnjim Slovincem, da društvo "Lavdon", števil. 179 priredi svojo veselico dne 1. junija t. l.

Na veselico vabimo najuljudnejše vse člane(ice) društev "Triglav", števil. 48, "Slovenke v boj za narod", števil. 150 in društvo "Dolenjee", števil. 170 S. N. P. J. v Akron, O., kakor tudi vse drugo slovensko občinstvo.

Veselica se vrši pri Josipu Trohi, 181 Center St., West Barberton. Začetek ob šestih zvečer.

Frank Stritar, predsednik.

Roundup, Mont.

Delavski položaj je tak, da ne svetujemo nikomur, da bi sem prišel za delom, ker je nemogoče dobiti delo.

Prav pazno pa čitam razpravo o rezervnem fondu. Nekateri predlogi so vredni vpoštevanja, drugi zopet ne.

Naše društvo priporoča, da bi jednota stopila v dogovor s kakšno trgovino na debelo v Chicagu, ki naj bi oskrbovala vse, tudi zunanje člane na zahtevo v vsakovrstnim blagom. Ako bi vsaki član kupil povprečno le za petdeset dolarjev v letu, bi naša jednota dobila od te vsote že lep znesek v rezervni sklad.

Mi ne potrebujemo svoje lastne zaloge in konzumne združgo, ker bi ž njo imeli več stroškov kot dohodkov.

V slučaju, da jednota ne bi mogla dobiti trgova, ki bi hotel sprejeti ponudbo jednote, naj bi jednota nastavila človeka, ki bi sprejemal naročila, dobavljal naročeno blago in ga razpošiljal krajevnim društvom. Taka naročila bi se lahko izvršila dvakrat v mesecu. Naročila bi se lahko izvrševala skupno in poslala bratu, ki je naročil za druge brate in sestre.

Na ta način bi se rešila posredovalnih mešetarjev, ki jemljejo v trgovini najvišje odstotke, v rezervni fond bi pa vsako leto dobili precejšno vsoto denarja, ki bi kmalu narastla tako visoko, da nam ne bo treba za rezervni fond povisati asessmenta.

Luka Zupančič, tajnik.

Neffs, O.

Nekateri člani pišejo za povisjanje asessmenta, da bi tem hitreje

Cleveland, Ohio.

Društvo "Naprej", števil. 5. vabijo člane vseh društev S N P J v Clevelandu in okolici na skupen sestanek dne 19. t. m. — tretje nedelje v mesecu — v dvoranu br. Kogoj 6006 St. Clair Ave. Začetek ob dveh popoldne. Na sestanku se bo razpravljalo v mogočem skupnem izletu in drugih koristnih zadevah, ki se tičejo vseh društev S N P J.

Ant. Peterlin, tajnik.

Aurora, Minn.

Na redni mesečni seji je bil izvoljen tajnikom br. John Zumar 13 box. Vsi člani naj vzamejo izvolitev na znanje in naj se v tajniških zadevah vedno obračajo na omenjeni naslov.

Vine. Mikulich, predsednik.

Yukon, Pa.

Vse člane društva "Novi Dom", števil. 117, ki niso bili na seji dne 12. maja, obveščam, da se v bodoče vršijo seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob desetih popoldne. Nadalje apeliram na vse člane, da se redno udeležujejo mesečnih sej. Seje se vršijo v našo Korist, zategadelj je potreba, da se vsakdo seje udeleži, ako nima važnih zadržkov.

M. Mackovšek, pred.

Mineral, Kans.

V raznih dopisih sem čital, da bi naša jednota kupila farmo za invalidne delavce, ki ne morejo delati v rudnikih, plavžih in tovarnah. Ali po mojem mnenju ni za farmersko delo, kdor ni sposoben za industrijsko. Tudi farma potrebuje zdrave in krepke delavce.

To najbolje vidim pri svojem očetu, ki ma 80 akrov zemljišča v najemu, za katere plača \$100 najemnine na leto. Farma mu nese komaj toliko, da se preživi in plača najemnino. Ako pa pri živoreji vjame kak dolar, ga mora pa dati za farmersko orodje.

V drugih dopisih zopet čitam, da naj bi se vstanovila konsumna društva. Z ustanovo konsumnih društev se pa strinjam popolnoma, ker sem se iz lastnih skušen prepričal, da so koristnosna za delavce. Moj oče je bil vstanovitelj konsumnega društva v Fonedorfu pri Judenburgu. Vodstvo rudnika se je vstanovitvi konsumnega društva vpiralo z vso silo, ker je rudniška družba imela svojo lastno prodajlno, v kateri so rudarjem še isto vzeli, kar so jim dali v plačah. Seveda ni nagajivost s strani rudniškega vodstva imela zaželjenega vspeha. Konsumno društvo se je vstanovilo vzlic grožnjam in šikanam s strani žandarjev, župana in rudniškega vodstva. Prva leta smo imeli odstraniti marsikatero težkočo in oviro. Po štirih ali petih letih smo pa imeli že svojo hišo, za katero smo dali 9.000 gold. Dobili smo vedno dobro in sveže blago, pa tudi po ceni.

Ta izkušnja potrdi, da bi se tudi v Ameriki obnesla konsumna društva pod spretnim vodstvom. Začeti je treba, pa bo šlo.

Nik. Krempush.

Roundup, Mont.

Delavski položaj je tak, da ne svetujemo nikomur, da bi sem prišel za delom, ker je nemogoče dobiti delo.

Prav pazno pa čitam razpravo o rezervnem fondu. Nekateri predlogi so vredni vpoštevanja, drugi zopet ne.

Naše društvo priporoča, da bi jednota stopila v dogovor s kakšno trgovino na debelo v Chicagu, ki naj bi oskrbovala vse, tudi zunanje člane na zahtevo v vsakovrstnim blagom. Ako bi vsaki član kupil povprečno le za petdeset dolarjev v letu, bi naša jednota dobila od te vsote že lep znesek v rezervni sklad.

Mi ne potrebujemo svoje lastne zaloge in konzumne združgo, ker bi ž njo imeli več stroškov kot dohodkov.

V slučaju, da jednota ne bi mogla dobiti trgova, ki bi hotel sprejeti ponudbo jednote, naj bi jednota nastavila človeka, ki bi sprejemal naročila, dobavljal naročeno blago in ga razpošiljal krajevnim društvom. Taka naročila bi se lahko izvršila dvakrat v mesecu. Naročila bi se lahko izvrševala skupno in poslala bratu, ki je naročil za druge brate in sestre.

Na ta način bi se rešila posredovalnih mešetarjev, ki jemljejo v trgovini najvišje odstotke, v rezervni fond bi pa vsako leto dobili precejšno vsoto denarja, ki bi kmalu narastla tako visoko, da nam ne bo treba za rezervni fond povisati asessmenta.

Luka Zupančič, tajnik.

Neffs, O.

Nekateri člani pišejo za povisjanje asessmenta, da bi tem hitreje

Naznanila in vabila.

Cleveland, Ohio.

Društvo "Naprej", števil. 5. vabijo člane vseh društev S N P J v Clevelandu in okolici na skupen sestanek dne 19. t. m. — tretje nedelje v mesecu — v dvoranu br. Kogoj 6006 St. Clair Ave. Začetek ob dveh popoldne. Na sestanku se bo razpravljalo v mogočem skupnem izletu in drugih koristnih zadevah, ki se tičejo vseh društev S N P J.

Ant. Peterlin, tajnik.

Aurora, Minn.

Na redni mesečni seji je bil izvoljen tajnikom br. John Zumar 13 box. Vsi člani naj vzamejo izvolitev na znanje in naj se v tajniških zadevah vedno obračajo na omenjeni naslov.

Vine. Mikulich, predsednik.

Yukon, Pa.

Vse člane društva "Novi Dom", števil. 117, ki niso bili na seji dne 12. maja, obveščam, da se v bodoče vršijo seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob desetih popoldne. Nadalje apeliram na vse člane, da se redno udeležujejo mesečnih sej. Seje se vršijo v našo Korist, zategadelj je potreba, da se vsakdo seje udeleži, ako nima važnih zadržkov.

M. Mackovšek, pred.

Skidmore, Kans.

Vse brate društva "Prijatelj" opozarjam, da se zanesljivo udeležijo seje dne 9. junija, ker bo treba voliti delegata za konferenco na Frontenacu.

Nikdo naj ne izostane od te važne seje.

Martin Gurečko, tajnik.

Akron, O.

Društvo "Dolenjee", števil. 170 priredi dne 30. maja (praznik okrašenja grobov) iz

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Martin Potokar, 1625 S Centre Ave., Chicago
Podpredsednik: Jakob Miklavčič, Lock Box 3, Willock, Pa
Tajnik: Ivan Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago
Telefonski Lawndale 4635

Blagajnik: Fr. Korčič, 6006 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Zapisnikar: Feliks Namors, 1834 Ashland Ave., Chicago.

NADZORNI ODBOR:

Vineenc Cajnar, 4439 Hunt ave., St. Louis, Mo.
Frank Černič, 6034 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Lavoslav Zevnik, Neustadt Store, LaSalle, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Šarec, box 131, Cumberland, Wyo.
Valentin Stalick, 302 Pilot Butte Av., Rock Springs, Wyo.
Josip Bricelj, box 342, Conemaugh, Pa.

UREDNIK GLASILA:

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1842 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Denar je pošiljati naravnost na blagajnika, pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odbora, preporne zadeve pa na predsednika protnege odbora Ivana Šarca, vse druge uradne stvari na gl. tajnika

IZ GLAVNEGA URADA

SPREMEMBE

pri krajevnih društvih meseca aprila 1912.

Slavija, šte. 1. Prvi mesec suspendovani: Mih. Sifrar, c. 4046, John Rudman, c. 5085, John Andlovich, c. 7593, Ant. Pengal, c. 8866. Novo pristopili: Char. Zlajpah, c. 13109, John Zdravcer, c. 13110, Fr. Rajko, c. 13111.

Triglav, šte. 2. Zopet sprejeti: John Pangeršič, c. 5046, Ant. Tomažič, c. 12384. Izobčeni: Mar. Urbanc, c. 9907, Mike Klobučar, c. 11430. Novo pristopili: Fr. Retzell, c. 13112, (John Livek, c. 13113 sprejet ko predložil izkaz starosti.)

Adrija šte. 3. Novo pristopili: John Tegel, c. 13114.
Bratstvo, šte. 4. Zopet sprejeti: Roman Bogajevski, c. 1112, Jos. Gerzeti, c. 1179, John Figas, c. 12234, Mike Durkota, c. 6283. Prvi mesec suspendovani: Alex Gorni, c. 794, John Ritzinski, c. 1109, Albert Onšovski, c. 1110, Mike Janč, c. 1153, Ant. Bogožinski, c. 5684, Gotlieb Rilla, c. 6208, Ignac Vajčehovski, c. 8831, John Korčič, c. 8832, Konstantin Tiska, c. 8834, Ant. Skuzinski, c. 8835, Jos. Snajer, c. 8838, Val. Katra, c. 10496, Felix Račkovski, c. (111) Drugi mesec suspendovani: Thomas Bžični, c. 2959, Val. Podlašček, c. 4432, Vlad. Rogožinski, c. 5861, Jos. Lampergar, c. 7827, Branislav Oliševski, c. 8975. Izobčeni: Julian Kalankovski, c. 2632, Ant. Ritzinski, c. 4431, John Kalankovski, c. 5687, George Pavlenda, c. 10293.

Naprej, šte. 5. Zopet sprejeti: Ant. Vičič, c. 8852, Al. Ždesar, c. 6704, Mih. Baskovič, c. 7294, Jos. Poznik, c. 8978, John Fifolt, c. 9829, Ant. Kerne, c. 9843, Jos. Fabjan, c. 10297, Fr. Demojžes, c. 19883, Mike Žele, c. 11005, Ant. Nachtigal, c. 11725, Fil. Eppich, c. 11907, John Peček, c. 8034, J. Pozarelli, c. 11097. Prvi mesec suspendovani: Ig. Kušar, c. 479, Fr. Pečjak, c. 3376, Jos. Gorjup, c. 7554, Fr. Šraj, c. 8435, John Tomšič, c. 9835, Fr. Kolenc, c. 9836, Jos. Tratar, c. 11100, J. Žagar, c. 11102, Fr. Sadar, c. 11106, Kar. Lapajna, c. 11574. Drugi mesec suspendovani: Ant. Pintar, c. 42, 33, John Smrdelj, c. 8850, John Gartner, c. 9838. Izobčeni: John Snel, c. 10499, Ant. Cimperman, c. 11724. Odstopil: Fr. Peterca, c. 5004. Novo pristopili: Martin Zupančič, c. 13115, Ant. Znidarski, c. 13116, Fr. Klemenčič, c. 13117, Fr. Štupitza, c. 13118, Fr. Ogrin, c. 13119, John Podražaj, c. 13120, George Bergoč, c. 13121, Louis Prevenšek, c. 13122.

Bratstvo, šte. 6. Prvi mesec suspendovani: John Jerman, c. 10302, Ant. Potočnik, c. 7634. Novo pristopili: Mike Bambich, c. 13123, Anna Tomšič, c. 13124, Mary Bambich, c. 13125.
Delavec, šte. 8. Novo pristopili: Louis Polashek, c. 13126, John Kučič, c. 13127, Ant. Kužnik, c. 13128.

Bratstvo Naprej, šte. 9. Zopet sprejeti: John Koron, c. 7834, Bl. Mihalek, c. 4249, John Pročko, c. 6948, Aug. Lipovšek, c. 6840. Drugi mesec suspendovani: Vic. Dollar, c. 729.

Trdnjava, šte. 10. Prvi mesec suspendovani: Pet. Ivezič, c. 5026, Jurij Tomšič, c. 1117, Novo pristopili: Thom. Karžnik, c. 13129, Ant. Justin, c. 13130, Frank Dolinar, c. 13131, Ana Knezovich,

c. 13132, John Debelak, c. 13133, Matt Andrežič, c. 13134.

Sokol, šte. 11. Zopet sprejeti: Leo Lesh, c. 1580, John Vukosič, c. 10062. Drugi mesec suspendovani: Geo. Ferenc, c. 2338. Novo pristopili: Thom. Kučan, c. 13135, Jac. Matulovich, c. 13136.

Edinost, šte. 12. Izobčeni: Jos. Hočevar, c. 7314. Novo pristopili: Franciška Janežič, c. 13137.
Edinost, šte. 13. Zopet sprejeti: George Skafar, c. 10896. Prvi mesec suspendovani: Jac. Kaska, c. 6292, Nik. Kusich, c. 9669, John Močan, c. 9668. Drugi mesec suspendovani: Dim. Trebovec, c. 11581, Paul Fortuna, c. 7752. Odstopil: John Bistrica, c. 9667.

Sloga, šte. 14. Prvi mesec suspendovani: Rud. Klemenčič, c. 10070. Izobčeni: Matt. Rauh, c. 10069, Jac. Stalcar, c. 11589. Novo pristopili: Val. Kančič, c. 13138, Jac. Lesnjak, c. 13139, John Sifler, c. 13140, Fr. Seseč, c. 13141, Jos. Dobrovoljic, c. 13142. (John Strazišar, c. 13143 sprejet ko predložil zahtevan izkaz starosti.)

Sloga, šte. 16. Zopet sprejeti: And. Golob, c. 7167, Fr. Dolenc, c. 7681. Prvi mesec suspendovani: Fr. Pavlenič, c. 8660, Fr. Gašperič, c. 11451, Jos. Oblak, c. 8443, Jos. Cetelj, c. 5714, John Skandler, c. 11735. Novo pristopili: Matt. Ferko, c. 13144, Mary Mervar, c. 13145, John Ferko, c. 13146, Josephine Vehovar, c. 13147, Fr. Wode, c. 13148, Jos. Marselj, c. 13149.

Orel, šte. 19. Prvi mesec suspendovani: John Dolinar, c. 4536. Izobčeni: Stef. Paver, c. 4799, Volto Dočof, c. 6377.
Sokol, šte. 20. Zopet sprejeti: Fr. Cimperman, c. 10495, And. Lah, c. 4616. Prvi mesec suspendovani: Jac. Lužovec, c. 4123, A. Jenko, c. 6513. Izobčeni: Fr. Arko, c. 2491, And. Petrič, c. 664, Ant. Virant, c. 8704. Novo pristopili: John Galjot, c. 13150, Greg. Kristjan, c. 13151, Ant. Butalič, c. 13152.

Orel, šte. 21. Zopet sprejeti: Ant. Božič, c. 10524. Prvi mesec suspendovani: Ant. Jakopič, c. 7095. Drugi mesec suspendovani: Matt. Tomšič, c. 4990, Johana Hočevar, c. 11320, Vinko Dolinar, c. 10319. Novo pristopili: John Hočevar, c. 13153, John Kostelet, c. 13154, Mary Stupar, c. 13155, J. Erjavce, c. 13156, Mike Rožič, c. 13157, Matt. Kočevar, c. 13158. Danica, šte. 22. Zopet sprejeti: Alois Tomažič, c. 8212. Prvi mesec suspendovani: Mike Paulin, c. 5469, George Kajfeš, c. 11598. Novo pristopili: Matt. Klarich, c. 13159.

Šmarjina, šte. 24. Zopet sprejeti: John Logaj, c. 4136, Jacob Seklič, c. 806. Prvi mesec suspendovani: Izidor Kral, c. 4546, Matt. Močnik, c. 7390, Fr. Bajda, c. 5338, Jos. Božič, c. 11603, Jac. Seklič, c. 806. Novo pristopili: Jos. Sadar, c. 13160.

Celje, šte. 27. Zopet sprejeti: And. Uršič, c. 405. Prvi mesec suspendovani: John Mraz, c. 3208, Novi Dom, šte. 28. Zopet sprejeti: Jac. Milošević, c. 6606. Drugi mesec suspendovani: Peter Spal, c. 11928.

Domovina, šte. 29. Zopet sprejeti: Matt. Zadel, c. 4821, Al. Valenčič, c. 6239.
Slovenski Dom, šte. 31. Novo pristopili: Ant. Žug, c. 13161.
Sava, šte. 32. Novo pristopili: Paul Blasič, c. 13162.

Naš Dom, šte. 33. Prvi mesec suspendovani: Blaž Oštr, c. 6246. Drugi mesec suspendovani: Geo. Bogdanovič, c. 9217, Matt. Bartolac, c. 12263. Odstopil: Fr.

Kaučič, c. 4952. Novo pristopili: Ivana Špec, c. 13163 Marko Roknič, c. 13164.

France Prešeren, šte. 34. Zopet sprejeti: John Bevar, c. 5822. Izobčeni: John Peternel, c. 8024. Zvestoba, šte. 35. Prvi mesec suspendovani: Blaž Bezgovšek, c. 1489, Albin Bezgovšek, c. (111) Jos. Pavlovič, c. 5719.
Zveza, šte. 36. Drugi mesec suspendovani: Meriko Manzarolo, c. 9878, Tony Kosta, c. 9880. Izobčeni: Matt Košir, c. 12995.

Proletarec, šte. 37. Prvi mesec suspendovan: Jos. Kuzman, c. 11437.

Ilirija, šte. 38. Odstopil: Jac. Zadnikar, c. 1898.

Narodni Vitezi, šte. 39. Zopet sprejeti: Fr. Bahovec, c. 1910, Jera Bahovec, c. 2554, Fr. Stenovice, c. 10104 Mike Knapič, c. 6978. Prvi mesec suspendovani: John Fabijan, c. 1907 Fr. Penca, c. 1911, Jos. Gorenc, c. 1936, Ant. Sornik, c. 1474. Izobčeni: Martin Skvarč, c. 7589.
Zvon, šte. 40. Prvi mesec suspendovan: Martin Mehle, c. 1949. Drugi mesec suspendovan: Jos. Deržar, c. 5024. Izobčeni: Jos. Ružič, c. 7878.

Slovenija, šte. 41. Zopet sprejeti: Val. Zajec, c. 12434, Mary Zajec, c. 12435. Novo pristopili: Stanislav Urbanski, c. 13165.
Večernica, šte. 42. Prvi mesec suspendovani: Jos. Kočevar, c. 2075, Fr. Brezovnik, c. 5725.

Aurora, šte. 43. Zopet sprejeti: Fr. Tomasič, c. 6784, Lovrenc Kostelz, c. 8030. Prvi mesec suspendovan: Jos. Boben, c. 7594.
M. Danica, šte. 44. Prvi mesec suspendovani: Jos. Tome, c. 2122, Fr. Golob, c. 4180, Matt Golob, c. 3604. Izobčeni: Matt Pirc, c. 2737, Matt Hostnik, c. 3750.

Illinois, šte. 47. Novo pristopili: Ignac Stenberger, c. 13166, Vic. Golob, c. 13167, Louis Darovec, c. 13168, (Jos. Usman, c. 13169 Louis Butcher, c. 13170 zadnje imenovana sprejeta ko predložila izkaz starosti)

Narodni Dom, šte. 51. Drugi mesec suspendovan: John Krizman, c. 2569.
Zvezda, šte. 52. Drugi mesec suspendovan: John Renko, c. 5234.

V Boj, šte. 53. Novo pristopili: John Travnik, c. 13171.
Jutrarnja Zora, šte. 54. Prvi mesec suspendovani: Kar. Povšič, c. 5879, John Janžove, c. 9451.
Slovenija, šte. 56. Novo pristopili: Jos. Medek, c. 13172.

Planinar, šte. 57. Novo pristopili: John Smith, c. 13173, Mary Porenta, c. 13174.
Litija, šte. 58. Odstopil: Jos. Lovše, c. 4199.

Zavednost, šte. 59. Izobčeni: Jac. Vozel, c. 12593, Lov. Lavrin, c. 12595. Odstopil: John Ustara, c. 5839. Novo pristopili: Frank Somenburg, c. 13175, Ant. Habinec, c. 13176, Jos. Terlep, c. 13177.
Simon Gregorčič, šte. 60. Prvi mesec suspendovani: Vid Žovec, c. 7892. Drugi mesec suspendovani: John Suhadolnik, c. 12105.

Sparta, šte. 61. Zopet sprejeti: John Nagode, c. 9479. Prvi mesec suspendovan: John Bergant, c. 10357. Drugi mesec suspendovani: Jac. Savs, c. 9910, John Šnaidar, c. 7903.

Bratska Sloga, šte. 62. Prvi mesec suspendovani: Fr. Zagore, c. 9721, Stanko Kasnič, c. 9915. Izobčeni: George Brajdič, c. 11141. Novo pristopili: Blaž Urbanc, c. 13178, Ant. Kovačič, c. 13179, John Rajkovič, c. 13180, John Lamut, c. 13181.

Slovenska Zastava, šte. 64. Prvi mesec suspendovani: J. Okorn, c. 5095, Fr. Loučar, c. 9800. Izobčeni: Ferd. Šinkovec, c. 3783. Odstopil: John Bernad, c. 3811.
Prvi Maj, šte. 65. Zopet sprejeti: John Kenda, c. 11783. Prvi mesec suspendovani: Alois Skerbinek, c. 2822, Fr. Siostranec, c. 6157, Fr. Strukelj, c. 11912.

Dolenc, šte. 67. Prvi mesec suspendovan: Jos. Pintar, c. 3977.
Napredk, šte. 69. Novo pristopili: Ant. Blatnik, c. 13182, John Durn, c. 13183.

Spoznaj, šte. 72. Zopet sprejeti: Karol Givdan, c. 6553. Prvi mesec suspendovan: Al. Kern, c. 10751. Novo pristopili: Antonija Jančič, c. 3184, Jozefa Tomšič, c. 13185.

Groz, šte. 74. Odstopil: Fr. Vidger, c. 9905.
Prijatelj, šte. 76. Črtan: Ant. Kerhlanca, c. 10382.
Bratstvo, šte. 77. Prvi mesec suspendovan: Stef. Smolič, c. 12459. Drugi mesec suspendovan: Ant. Artach, c. 11155.

Delavska Zveza, šte. 78. Izobčeni: Matt Furlan, c. 11130. Novo pristopili: John Terbota, c. 13186, John Koeijan, c. 13187.
Dobrodružje, šte. 79. Drugi mesec suspendovani: Matt Nosan, c. 12461, Geo. Ožbolt, c. 7359. Izobčeni: John Verdinec, c. 191. Novo pristopili: Jos. Sagadin, c. 13188, Fr. Černič, c. 13189, Ant. Kanzla-

rich, c. 13190, Ant. Nosan, c. 13191.

Svoboda, šte. 80. Zopet sprejeti: Mike Frankovski, c. 10385, J. Bruketa, c. 5758. Izobčeni: Alois Starčevič, c. 7818.
Solnce, šte. 81. Drugi mesec suspendovan: Milan Esapovich, c. 10967. Izobčeni: Marko Stajnich, c. 5281. Novo pristopili: Lov. Kropivšek, c. 13192.

Triglav, šte. 82. Novo pristopili: Karl Kespa, c. 13193, George Puh, c. 13194.
Planina, šte. 83. Prvi mesec suspendovani: Eliza Balich, c. 11158 John Žužek, c. 10161.

Slovenski Delavec, šte. 85. Prvi mesec suspendovani: Martin Pevec, c. 5952, Fr. Totin, c. 5962, Fr. Morn, c. 6426 John Lipar, c. 6272, Kar. Kerin, c. 7367, Joseph Župančič, c. 6661, Alois Veršnik, c. 10744, Mart. Kajfež, c. 11159, Ernest Žerjav, c. 11161, Al. Sajko, c. 11359. Novo pristopili: Ferdinand Podražaj, c. 13195.

Slovenski Dom, šte. 86. Prvi mesec suspendovani: Jos. Novak, c. 5787, Ant. Eržen, c. 7501, Fr. Šuštaršič, c. 10900. Izobčeni: Fr. Vreček, c. 7370, Ant. Anžiček, c. 6894.
Prostomislec, šte. 87. Novo pristopili: Vic. Krasna, c. 13196.
Dobri Bratje, šte. 88. Prvi mesec suspendovani: Dora Pirc, c. 11797.

Rdeči Prapor, šte. 90. Zopet sprejeti: Fr. Eržen, c. 7631. Prvi mesec suspendovan: Martin Lovanič, c. 11500. Novo pristopili: Mary Miklavčič, c. 13197.
Rožna Dolina, šte. 92. Prvi mesec suspendovani: Fr. Trentl, c. 1620, Fr. Kovačič, c. 7354, Matt Modic, c. 11178. Novo pristopili: Ant. Črnič, c. 13198.

Triglav, šte. 94. Izobčeni: John Novljan, c. 11634.
Litija, šte. 95. Zopet sprejeti: And. Petrič, c. 10176. Prvi mesec suspendovan: John Frankovich, c. 6343. Novo pristopili: Ant. Jereb, c. 13199, John Barbič, c. 13200, Jos. Novlesek, c. 13201.

Bratje Vsiazenega, šte. 96. Prvi mesec suspendovani: Steve Vrišnik, c. 3593, Izobčeni: Martin Zorko, c. 1746, Leo Vrišnik, c. 6452.
Sokol, šte. 98. Zopet sprejeti: Fr. Boh, c. 3366, John Zupan, c. 11382. Drugi mesec suspendovan: Alois Zorman, c. 6763. Izobčeni: Alois Ratzman, c. 7110. Novo pristopili: Jernej Borisek, c. 13202, Fr. Robek, c. 13203.

Slovenski Rudar, šte. 99. Prvi mesec suspendovan: Mike Storr, c. 6571.
Golobček, šte. 100. Izobčeni: Frank Rus, c. 7791. Odstopil: Fr. Spolar, c. 6691, John Smrdel, c. 8284.

Trdnjava, šte. 101. Zopet sprejeti: Fr. Gričar, c. (111)
Nada, šte. 102. Prvi mesec suspendovani: Therzija Krže, c. 8096, Ivana Krže, c. 8093, Mary Novak, c. 10183, Anna Vancovsky, c. 11527. Novo pristopili: Ana Bizjak, c. 13204.
Studenček, šte. 105. Prvi mesec suspendovan: Mike Brekič, c. 10185. Izobčeni: Jac. Seklič, c. 1405.

Prostost, šte. 106. Prvi mesec suspendovan: Frank Alič, c. 8298. Drugi mesec suspendovan: Andrej Pantar, c. 9455. Izobčeni: Jernej Oblak, c. 7521, Hergold Bartholomews, c. 9274.

Planinski Raj, šte. 107. Prvi mesec suspendovan: Mihael Kuzek, c. 10733. Novo pristopili: J. Katolič, c. 13205, Margareta Žvanut, c. 13206, Katarina Tratinik, c. 13207, John Grabrijan, c. 13208.
Jutrarnja Zora, šte. 108. Novo pristopili: Franciška Moravec, c. 13209.

Slovenski Rudar, šte. 110. Zopet sprejeti: Rudolph Kosml, c. 10815. Prvi mesec suspendovani: Marko Boldn, c. 1 Anton Kožar, c. 12150, Matt Kinkela, cert. 10565, Joseph Kržetič, c. 11522, Gregor Urban, c. 10417. Drugi mesec suspendovan: John Hren, c. 9501. Izobčeni: Bernard Prebil, c. 11519, John Vintar, cert. 11518, John Stupica, c. 7257. Novo pristopili: Mihael Samsa, cert. 13210, Joseph Košmrl, c. 13211, Louis Prelesnik, c. 13212, Anton Novak, c. 13213, Andro Brajn, c. 13214, Thomas Plos, c. 13215, John Žnidarski, c. 13216.

Zvezda, šte. 111. Drugi mesec suspendovana: Marija Junka, c. 12154.
Slovenski Sinovi, šte. 112.— Prvi mesec suspendovani: Frank Stamišnik, c. 11819, Frank Mihevc, c. 8496.
Mangart, šte. 113. Novo pristopili: Joseph Koparnik, cert. 13217.

Živila Ilirija, šte. 114. Prvi mesec suspendovan: Matt Košir, c. 11196. Novo pristopili: Josephine Kenda, c. 13218, Marija Pirc, c. 13219, Julijus Marinčič, c. 13220, Jozefa Vidic, c. 13221, Frank Polich, c. 13222, Marija Bajt, c. 13223.

Jolietška Zavednost, šte. 115. Prvi mesec suspendovani: Matt Koščak, c. 3623, Ignac Pretnar, c. 11253. Odstopil: Jacob Kočevar, c. 730. Novo pristopili: Frank Zupančič, c. 13224, Joseph Wolf, c. 13225.
Zagorski Zvonovi, šte. 116. Izobčeni: Henrich Opitz, c. 8783.
Novi Dom, šte. 117. Drugi mesec suspendovani: John Branstetlar, c. 8784, Joseph Koracin, c. 8641.

Gorenjec, šte. 120. Zopet sprejeti: Ant. Tavčar, c. 7306. Prvi mesec suspendovani: Joseph Filipič, c. 10834, Ant. Tomac, cert. 11660. Izobčeni: Jos. Žagar, cert. 11406, And. Žagar, c. 12159, John Žagar, c. 12158.
Zveza Detroitških Slovencev, šte. 121. Zopet sprejeti: Matt Cop, c. 11254, Chas. Tekave, cert. 11409. Prvi mesec suspendovan: Vinko Černe, c. 11828.

Vipava, šte. 123. Drugi mesec suspendovan: Jacob Pintar, cert. 10196. Izobčeni: John Valant, c. 11207.
Mednarodna Zveza, šte. 124. Prvi mesec suspendovani: Anton Grmovšek, c. 8338, Paul Zupančič, c. 8340, Joseph Pouhe, cert. 8344, Anton Novak, c. 11016, Joseph Potrebnjak, c. 12462. Novo pristopili: Frank Sodnik, c. 13226.
Primož Truhar, šte. 126. Zopet sprejeti: P. Palčič, c. 11021. Prvi mesec susp.: J. Gabrny, c. 8514, A. Krivec, c. 8521, A. Antončič, c. 8529, F. Leskovec, cert. 11215, J. Očovnik, cert. 12332. Novo pristopili: Frank Močilnik, cert. 13227, Joseph Petrič, c. 13228, Anton Smole, c. 13229, John Zalaznik, c. 13230, Karl Krašovec, c. 13231, Joseph Germ, c. 13232.
Narodne Slovence, šte. 128. Izobčena: Anna Gorše, c. 11837.

Lipa, šte. 129. Izobčeni: Andrej Hren, c. 9780. Novo pristopili: John Jadrlič, c. 13233, Frank Zobeč, c. 13234, Frank Zot, cert. 13235, Anton Nardin, c. 13236.
Eveleth, šte. 130. Zopet sprejeta: Franciška Cvek, c. 12349. Prvi mesec suspendovan: Uršula Železnikar, c. 11839.
Francisco Ferrer, šte. 131. Zopet sprejeti: F. Seljak, c. 8972, Henry Deles, c. 12849, Frank Stonič, c. 41. Prvi mesec suspendovani: And. Trstenjak, c. 8964, Izidor Steiner, c. 10221, G. Novak, c. 10619. Drugi mesec suspendovan: John Valant, c. 3945. Izobčeni: Ph. Schoenwald, c. 12343.

Slovenski Napredk, šte. 132. Izobčeni: John Gašparič, c. 7409.
Balkan, šte. 133. Zopet sprejeti: John Pernat, c. 9185, Al. Poje, c. 9980, Heronim Stanič, cert. 10444, Andr. Vuga, c. 11668, Martin Marine, c. 11671. Prvi mesec suspendovani: Joseph Pugej, c. 11667, Mihael Mišmaš, c. 12852. Drugi mesec suspendovan: Mihael Hauptman, c. 11672. Novo pristopili: Joseph Perko, c. 13237.
Bratska Ljubezen, šte. 134. Zopet sprejeti: Felix Repotočnik, c. 9322. Prvi mesec suspendovani: Mile Kneževič, c. 6361, Daniel Olnot, c. 1115. Drugi mesec suspendovan: Joseph Jugovič, cert. 9326. Novo pristopili: Tony Snajder, c. 13238, Paula Snajder, c. 13239, John Klinkom, c. 13240, Lukas Groser, c. 13241.

Michigan, šte. 136. Drugi mesec suspendovan: Frank Pagliannci, c. 9347. Novo pristopili: Sebastian Tomac, c. 13242, Andro Stimac, c. 13243.

Napredne Slovence, šte. 137. Drugi mesec suspendovani: Terezija Dolnjak, c. 12007. Novopristopile: Františka Prše, c. 13244, Terezija Mrhar, c. 13245, Marija Trampuš, c. 13246, Marija Rakar, c. 13247.

Postojnska Jama, šte. 138. Odstopil: John Pelhan, c. 12661. Novo pristopili: Jacob Smrdel, c. 13248, Louis Uršič, c. 13249, John Progar, c. 13250, Fr. Knc, cert. 13251, Frank Doberdruk, c. 13252, Joseph Werček, c. 13253, Joseph Plave, c. 13254, John Udovi

IVANHOE.

Roman. Spisal Walter Scott Poslovenil J. Z.

(Nadaljevanje.)

Na drugi strani je pa naglica, katero je potoval žid, provzročila prepričanje med ljudmi, katere je najel, da ga spremlja. Bili so Saksonci in ne prosti ljubezni do polnih skled in počitka, kar so jim imenovali lenobo in požrešnost. Ko so se udinjali pri bogatem židu, so upali, da bodo živel udobno. Zdal se opazili, da so njih upi splavali po vodi. Končno je nastal prepričanje množine, da jih je zapustil Izaka, ki bi bil najbolj potreboval njih pomoč.

V tem žalostnem položaju sta žida, njegovo hčer in ranjenca našla Cedrik in Atelstan. Kmalu za tem so postali jetniki de Bracyja in njegovih prijateljev. V začetku so malo pazili na nosilce. Mogoče bi jo pustili v gozdu, da ga ni radovednost prisilila, da je pogledal v njo. Kako se je začudil, ko mu je ranjenec povedal pravo stvar, ker je smatral napadalec za izobčene, da je Vilfred po Ivanhoe.

Občutki viteške časti, ki so vzlicel lahkomišlnosti tleli v prsih de Bracyja, so provzročili, da ranjenemu in za boj nesposobnemu Vilfredu ni storil nič žalega in ga ni izdal Front de Boeufu, ki bi ga bil brez premisleka vbil, ker je bil Ivanhoe njegov tekmeč za fevdno posestvo.

Seveda je bilo preko de Bracyjeve velikodušnosti, da bi podelil svobodo snubaču, kateremu je dajala vrednost gospice Rovena. Raditega se je odločil za "srednjopot". Odredil je, da dva njegova vojska jezditva ob nosilcih in ne dovolita nobenemu pogledati notri. Ako ju kdo vpraša, naj odgovorita, da so se poslužili nosilnice gospice Rovene, da nosijo v nji svojega ranjenega tovariša.

Tudi v gradu so Vilfreda odnesli v oddaljeno sobo kot ranjenega tovariša. In ko je Front de Boeuf vprašal vojska, zakaj ob naskoku ne hitita na utrdbe, sta mu dala isti odgovor.

"Ranjen tovariš!" je zaklical zvoľnjen in čudeč se. "Ni čudo, ako se kmečki tepci drznejo oblegati viteški grad, norci in prašičji pastirji pa pošiljajo plemenitim vitezem svoje izjavljanje, ako vojska v oklepu igra ulogo bolniškega strežnika in čuvata postelj umirajočega. — Lenuha na utrdbe! Drugače napravim kašo iz vajinih kosti!"

Vojska sta mu odgovorila z jezo, da ne želite drugega kot udeležiti se boja, ako ju bo Front de Boeuf varoval pred njiju gospodarjem, ki jima je ukazal streči umirajočemu.

"Umirajočemu — lopova!" je zaklical vitez. "Moja častna beseda — mi hodemo kmalu umirati! Vsi, ako bodete lenuharili. Tvojemu bednemu tovarišu bom oskrbel drugo postrežbo. — He, Urfrida! — čarovnica — saksonski vrag! — Ali ne čuješ? — Strezi temu fantu, ki potrebuje postrežbo. — Vi dva, proč od tukaj, na utrdbe, da bodo vajine strelce prebodele saksonske močlane.

To je provzročilo, da se je oskrba ranjenega Vilfrida izročila židinj, ker so v njenih možganih rojili maščevalni načrti in naklepi.

Devet in dvajseto poglavje. V trenutku nevarnosti najdemo čestokrat trenotek odprte ljubezni in naklonjenosti. V splošnem razburjenju naših čustev pozabimo na obnašanje, kakršnega smo si sami določili in izdamo svoja globoka čustva, katere v treznih trenutkih prikrivamo, ako jih popolnoma ne zatajimo. Ko je slučajno zopet stala Rebeka ob strani, se je čudila o čudnem veselju, ki se je pojavilo v njeni duši in v trenutku, ko so obema grozile nevarnosti in smrt.

Ko je prišla za njegovo žilo, se je njen glas tresel in oznanjeval njene notranje občutke. Njen glas je tresel, njeni prsti so trepetali in se le hladno vprašanje Vilfrida: "Ah, ti si dobro dekle?" jo je zopet spametovalo, da njena čustva ne bodo dobila nikdar odgovora.

Lahek izdihljek, katerega je bilo komaj čuti, se je izvil iz njenih prsi. Glas, s katerim je odgovorila vitez, je pa bil vljuden in prijateljski.

Ivanhoe je odgovoril, da se mu vrača zdravje hitreje, kot je pričakoval. Hvala tebi in tvoji izurjenosti, ljuba Rebeka! "Nazivlje me ljubo Rebeko", je mislila židinja, "pa tako hladno, da pristojno slabo ta beseda. Ah, njegov konj — njegovi lovski psi so mu ljubši kot zaničevana židinja." "Mojo dušo bolj mori nejas-

nost", je nadaljeval Ivanhoe, "kot bolečina moje telo. Iz pogovorov mojih prejšnjih strežnikov sem posnel, da sem jetnik. Po zmerljajočem glasu, ki je opominjal strežnika na vojaške dolžnosti, sem spoznal, da sem v gradu Front de Boeuf. — Ako je tako — kakšen bo konec, kako naj varujem svojega očeta in Roveno?" "O židu in židinj ne govori", je dejala na tiho Rebeka, "dasi smo se zavzeli zanj. — Bog me kaznuje, ker moje misli vhajajo k temu kristjanu!"

Židinja je povedala vitez, da templar Brian pl. Bois-Guilbert in Front de Boeuf branita grad in da ga oblega sovražna sila. Kdo teji sila načeluje, pa neve. Povedala mu je, da biva v gradu kristjanski duhovnik, ki mogoče vé o stvari kaj več.

"Kriščanski duhovnik!" je zaklicel Ivanhoe veselo. — Rebeka, pripelji ga k meni. — Povej mu, da bolnik potrebuje duhovniško pomoč. Privedi ga sem. Za nekaj se moram odločiti. Pa kako naj to zvršim, ako ne vem, kaj se zunaj vrši."

Po tem pogovoru je Rebeka skušala privedi duhovnika k Vilfredu, kar ji je pa ponesrečilo. Ko se je vrnila in vitez, povedala, da je njen poskus ponesrečil, mu ni preostajalo časa za tožbe, ker je zunaj in okoli grada naraščal trušč. Težki koraki vojska so odmevali po stopnjicah in dvoranah. Čuti je bilo vitez, ki so spodbujali hlapec in vazale k srčnosti in dajali povelja. Za tem se je pa zopet razlegel bojni krik od zadnjega kotička v gradu.

Vzlic temu, da so bili glasovi strašni in so oznanjevali nevarnost, je vse skupaj tvorilo nekaj veličastvenega, ki je mogoče vplivalo na dušo Rebeke. Njeno oko je svetlikalo, in da so bila njena lica blede, je v veličastvenem trenutku mrmrala svetopisemske reke: "Pšica frči po zraku — kopja in ščiti se bliščijo — bojni klic in glasovi rogov se razlegajo!"

Ivanhoe je bil pa podoben ognjevitemu bojnemu konju, ker se vsled rane ni mogel vdeležiti boja.

"Da bi mogel le do okna", je dejal vitez, "da bi videl, kako se razvija plemenita igra. Ah, da bi imel lok in zamogel izstreliti le eno strelco — ali bojno sekuro, da bi zamogel le enkrat udariti za našo svobodo. — ah, zaman! — Brez moči in orožja sem!"

"Plemeniti vitez, ne žalostite se", ga je zavrnila Rebeka. "Glasovi so vtihnili nakrat in najbrže se ne pride do boja!"

"Ti ne razumeš nič o tem!" je zaklical Ivanhoe. "Ta mir pomeni, da so možje na utrdbah in čakajo naskoka. Kar sva slišala do sedaj, je bilo grmenje oddaljene nevihte. — Nakrat bo zopet izbruhnila, — ah, da bi zamogel k oknu!"

"Plemeniti vitez, vi ne smete. Vsak poskus bi vam škodil", je rekla strežnica. Ko je opazila pri vitez, naraščajočo razburjenost, je pa dejala odločno: "Jaz pojdem k oknu in ti bom povedala po svojih zmognosti, kaj se vrši." "Ne, ti ne smeš!" je zaklical Vilfred. "Vsaka odprtina bo postala cilj za njih pšice. Ako te zadene —"

"Tedaj jo bom pozdravila", je zamrmrala Rebeka, ki je po kratkih stopnjicah stopala odločno k oknu.

"Rebeka — ljuba Rebeka!" je je ponavljal Ivanhoe, "to ni šala za dekleta. Ne izpostavljam se smrti in ranam, pa ne obtežuj mojo vest z občutki, da sem zopet jaz krivec. — Zakrij se vsaj z onim stariš čištom in pokaži se manj kot moreš!"

Rebeka je vbovala vitez in je s stariš čištom zakrila zlodajni del okna. Iz tega zavetišča je lahko opazovala dogodke izven grada in jih poročala vitez. Ker je bilo okno v kotu glavnega poslopja, je Rebeka lahko opazovala dogodke na zunanjih grajskih utrdbah, ki so bile določene, da odbijejo prvi naskok.

Ta zunanja utrdba, ki je branila zadnja vratica, skozi katere je Front de Boeuf izpustil Cedrika, ni bila zelo visoka in močna in le grajski jarek jo je ločil od grada. V slučaju, da bi jo bil zasedel sovražnik, bi lahko zvršil s pomočjo prenesljivega mostiča zvezo z glavnim poslopjem.

Zadajim vratcem nasproti so pa bila v utrdbi izpadna vrata, okoli katerih je bila močna lesena ograja. Rebeka je lahko opazila na razvrščenju vojska, da smatrajo bramboveci v gradu ta del utrdbe za najšibkejšega. To je povedala tudi vitez, poleg pa še pristavila: "Ob robu gozda, kar mrgoli strelcev, dasi jih je še malo stopilo iz njegove sen-

"Opisi mi njih prapor!" "Ga ne vidim", je odgovorila Rebeka

"Nekaj novega", je mrmral vitez. "Napad na tak grad, pa niso razvil: svojih praporov! — Ali lahko razločiš njih zapovednike?"

"Najrazločnejši je velik vitez v črnem oklepu", je rekla židinja. "Edino on je od temena pa do pete oblečen v železo in je najbrž vrhovni poveljnik."

"Kakšen je grb na njegovem ščitu?"

"Podoben je železemu drogju, z modro ključavnico na temnem ozadju."

"Nevem, kdo ima sedaj tako znamenje — spodobilo bi se sedaj meni. — Ali ne moreš čitati zaslav?"

"Je predalec", je odgovorila Rebeka.

"Ali ne vidiš družin voditeljev?"

"Ne — najbrž so napadli grad tudi na drugi strani. — Zdal se pripravljajo za napad. — Bog Zi-ona varuje nas! — Strašen prizor! — Prvi nosijo velike ščite in iz tramov zgradenih stene. Za njim prihajajo drugi s povsenimi loki — Zdal jih dvigajo — O, Bog, Bog izraelski odpusti svojim bitjem!"

Tu je njeno pripoved prekinil glas iz rogu za napad, na katerega je odgovorila tromba z utrdbe. Vmes se je pa mešal bojni klic bramboveci in napadalec.

Napadaleci so klicali: "Sv. Jurij s staro Anglijo". — Normani pa: "En avant de Bracy! — Beau sant — Beau sant! — Front de Boeuf á la reconse!" — po bojnem klicu svojih poveljnikov.

Bojni krik ni mogel odločiti boja. Napadaleci so naleteli na hud odpor s strani bramboveci. Ali v svobodnem življenju vzgojeni strelci z lokom so streljali tako dobro, da so zadeli vsakega bramboveca, ki je izpostavljen del svojega telesa strelcem.

Vsled gostih salv, v katerih je vsaka pšica bila namenjena gotovemu cilju in jih je do dvajset prihrčalo v sako odprtino, so bili trije do štirje bramboveci zadeti smrtno, drugi pa ranjeni.

Front de Boeuf in njegovi zavetniki so se v varnih oklepih izpostavljali strelcem. Na salve pšice so odgovarjali s strelci in drugim metalnim in strelnim orodjem. Ker so pa napadaleci bili slabo zavarovani, so imeli večjo izgubo kot bramboveci.

"Tukaj moram ležati, je zaklical Ivanhoe, "mejtem ko bodo drugi odločili boj, ki mi ima prinesli smrt ali svobodo. — Dobro dekle, pojdi še enkrat k oknu in se varuj pšice. — Poglej še enkrat in povej, če se pripravljajo za naskok."

Rebeka, ki je izmoliła kratko molitev, je odločno zasedla svoje mesto pri oknu, zakrivajoča se s stariš čištom.

"Kaj vidiš, Rebeka?" je zopet vprašal ranjeni vitez. "Nič drugega kot oblak pšice, ki frčijo tako gosto, da mi jemljejo vid in skrivajo pred menoj strelce, ki jih pošiljajo."

"Tako ne gre", je rekel Ivanhoe. "Ako ne naskočijo gradu z vso silo, tedaj te pšice ne morejo škodovati utrdbam in zidovju. Lepa Rebeka, poglej, kje je črni vitez, kako se obnaša — on je vodja in njegovem zgledu bodo sledili!"

"Ne vidim ga!" je spregovorila Rebeka.

"Strahopetec!" je zaklical Ivanhoe, "ali je zapustil krmilo v najljubšem viharju?"

"Ni ga zapustil! Ni ga zapustil!" je ponovila Rebeka. "Zdal ga vidim. Četo svojih vodi vprav pod železno steno zunanjih utrd. Rujejeo tramove iz stene, drugi sekaj steno. — Njegovo črno perje na čeladi se ziblje nad množico kot krokar nad poljano mrličev! — Ha, izsekali so luknjo v steni — Zdal drvijo notri. — Vrgli so jih nazaj — Front de Boeuf je prvi med bramboveci, njegov visoko postavbo je videti izmed vseh. — Ha, zopet se vračajo in se bojujejo za vhod mož proti možu! Oh! Bog Jakoba in mojih očetrov!"

Obrnila je glavo od okna, kot bi ne mogla prenesti strašnega prizora.

"Rebeka, glej", je silil ranjeni vitez. Rebeka je vbovala in pogledala na bojišče, zaeno pa zaklicala: O pa Abraham in Jakob! Front de Boeuf in črni vitez se borita v odprtini. — Mož proti možu med rjoventjem in spodbujanjem svojih vazalov. — Bog hodi z zatiranimi in jetniki!"

Nakrat je pa Rebeka zakričala: "Padel je, padel!"

"Kdo je padel?" je vprašal Ivanhoe. "Povej mi, kdo je padel?"

(Nadaljevanje.)

Razno.

— Potovanje skozi Saharo.

Francoski grof Rene le More je napravil znamenito in pogumno potovanje skozi Saharo V 13 mesecih je prepotoval 8000 km. Dvakrat je prehodil vso Saharo od Alžira do Timbukta. V Timbuktu je ostal četrlet. V novembu 1910 je odšel iz Ghardaje, ki je na severni strani pušave. Francoski grof je potoval v spremstvu dveh Arabcev, od katerih eden je bil tolmač in vodnik, drugi pa sluga. Ekspedicijo so spremljali trije veljblodi in niso imeli mnogo prtljage seboj. Francoski grof je bil torej skrajno slabo opremljen za tako nevarno potovanje. Hočil je po potih, katerih pred njim se ni nihče ni uporabljal. Do oaze Insalah je potoval seveda po glavni cesti, od tukaj se je obrnil na pot, po kateri je leta 1904 potoval La erine. Potem je zapuščal znana pota in iskal novih. Ko je prišel do reke Niger, se je po njej spustil do mesta Timbukta. Ob povratku je potoval zopet po novih potih. Potovanje je bilo silno nevarno, ker se mu je bilo večino tati sovražnih napadov. Na Francoskem so dvomili o uspehih grofovega potovanja, mislili so, da mu bodo Tuaregi odrezali glavo. Najbolj varno je šla ekspedicija v popolnoma neznanem ozemlju južno od Tamanrasset. Na potovanju so našli mnogo ostankov ljudi, katere so napadli in usmrtili roparji. Posebno ob povratku so roparske čete napadale grofa in njegove spremljevalce. Amerikanske puške so jim služile izvrstno. Glavni namen grofovega potovanja je bil, pregledati natančno vso Saharo, katero misli poznje preleteti z aeroplanom. Misli, da bo to lahko izvedljivo, ker mu bo gotovo pomagala francoska vlada pri polletu. Francoska vlada namerava na severnem robu Sahare v Biskri ustanoviti glavni tabor za vojaški letalni oddelek. Severni del Sahare, ki ga je le More prepotoval, ni tako pust, kakor ostala Sahara. Rastlinstvo je precej razvito. Ozemlje v sredi Sahare je zanimivo za botanike, ker uspevajo v tem delu zgolj afrikanske rastline. Južni del Sahare pa je skoraj gotovo ves zelo pust.

— Biologična uganka se predstavlja sedaj v Castanovem paporiku herolinskemu občinstvu: dvojčka, ki sta z glavami skupaj zrasčena in sicer tako, da tvorita mali deklici, ki sta sedaj tri mesece stari, kadar ležita v posteljici, ravno črto. Njuni glavi sta združeni ob vodni lobanji, toda z obrazoma v nasprotni strani. Otroka sta sicer popolnoma normalna, čisto živahna in se dobro razvijata. Dolžina obeh teles znaša skupaj 95 centimetrov. Da je delovanje možganov tega dvojčija ločeno, izhaja med drugim iz dejstva, da med tem ko en otrok spi, drugi bdi ter se zadovoljno igra s svojimi ročicami. Oče in mati bivata ob strani svojih čudovitih zarojencev, ki ju hranijo iz steklenice. Izredni slučaj je zdravnik močno zainteresiral. Da bi ti dve bitji naprej živeli, se zdi ravno tako izključeno, kakor da bi ju z operacijo ločili. Kaj bo, če se enkrat naučita hoditi?

— Za enotno svetovno poštnino. Nemski "Hansabund" je pričel živahno agitacijo za uvedbo enotne svetovne poštnine. 250 gospodarskih društev in zveze se mu je pridružilo in ga poblastilo, da vložil v njih imenu tozadevno peticijo v državnem zboru. Ta peticija, ki se ima sedaj odposlati, prosi državni zbor, da naj pozove vlado: da stori potrebne korake za izpeljavo enotne poštnine 10 centimov za pisma mednarodnega prometa in sicer na prvem svetovnem poštne kongresu v Madridu v spomladni leta 1913.; za enkrat naj pa s pomočjo novih, poštni promet zadevajajočih dogovorov zlasti s sosednimi državami pripravljiva in olajša to reformo svetovne poštnine; ukrene naj pred vsem takoj potrebne korake, da se tak dogovor zastran poštnine sklene s Švicco.

— Ognjenik Chiriqui v centralni Ameriki, o katerem so mislili, da je davno ugasel, je pričel zopet bruhati. Zadnjkrat je izbruhnil približno pred 360 leti. Preje pa je moral pogostoma bruhati, ker je okolo njega vse polno mogočnih, starih tokov lava, izmed katerih so nekateri po 10 km dolgi. Ob njegovem vznjožu so indijanske vase, ki so sedaj skoraj vse uničene. Ako je verjeti poročilom, tedaj je izbruh zahteval ogromno število človeških žrtve, baje več tisoč.

Cela veriga ognjenih gor se razteza skozi Costarico do Panama. V zadnjih desetletjih so te gore pogosto bljuvale. Chiriqui je 3430 m. visok ognjenik, ki ima

pet stožev. Glavni stožec je pri vrhu top in ima globo usedlino. Chiriqui leži 250 km. od panamskega prekopa, katerega sedaj grade. Ni zključeno, da je vsled bližine vulkanov, tudi panamski prekop v nevarnosti. Ako izbruhne kak vulkan, ali če se pojavijo vulkanski potresi, tedaj napravijo gotovo velikansko škodo panamskemu prekopu. Že pred tedni so došla iz Amerike poročila, da so delavci pri kopanju prekopa naleteli na tako vroča mesta, da je ob njih pričel goreti papir.

Zelo verjetno je, da je vsled izbruha Chiriquija ob življenje mnogo ljudi, ker vulkani, ki dolgo časa mirujejo, bruhajo potem s podvojeno silo. Ako poročila niso pretirana, tedaj je katastrofa, ki se je zgodila pri Boeas del Toro, naravnost strahotna. Čudno je le, da je ladja, ki je bila priča nezgod in da je zaznala katastrofo, ni odplula v kako večje pristanišče po pomoč, ampak je jadrala v 2400 km. oddaljeno Alabamo. Prihodnje dni se bodo gotovo izvedeli natančnejši podatki o katastrofi.

Naznanila.

Presto, Pa.

Ker je na redni seji zahtevalo nekaj članov še posebnega pojasnila, koliko je v teku časa za društvo "Slap Peričnik", šte. 166 nakazane in izplačane bolniške podpore, hočem še enkrat pojasniti zadevo v "Glasilu", da bo vsakdo na jasnem glede bolniške podpore.

Od ustanovitve pa do danes smo imeli dva bolna člana. Prvi je zbol. br. Valentin More dne 18. dec. 1911. in se prijavil zdravim dne 3. jan. 1912. Bolniške podpore je dobil \$16. Drugi se je prijavil bolnim br. Frank Primožič dne 28. dec. 1911., zdravim pa dne 11. aprila 1912. Dobil je izplačane podpore \$94. Za enajst dolarjev se je pa poslala bolniška nakaznica glavnemu uradu, da jo izplača.

Vsaki mesec priobči brat glavni tajnik mesečni račun v "Glasilu". Iz tega računa lahko vsakdo razvidi koliko društvo vplača in koliko se mu izplača. Vsakdo naj pazno čita "Glasilu", pa bodo vsa taka vprašanja izostala.

Frank Smolej, tajnik.

Breezy Hill, Kans.

Podpisani se pristrčno zahvaljujem vsem društvom, bratom in sestram S N P J, za njih dobrosrčnost in podporo v moji dolgi bolezni.

Darovali so člani dr. "Grozd", šte. 122 S N P J, po 50 c; Ant. Žagar, po 25 c; Jos. Marold, Fr. Mihčič, Kar. Lampe, Jos. Žagar, Evg. Mikuš, Fr. Turk, Jos. Skoda, J. Likovič, Joh. Šivec, Fr. Anzur, Mike Zakrajšek, Fr. Cimerman, John Vrečar, Fr. Skubic, J. Šivec II, Geo. Smrekar, Fr. Smrekar; po 10 c: Jos. Smrekar. Skupaj \$4.85. Pri društvu "Bistrica", šte. 63, Rilton, Pa. so darovali po 40 c: Rud. Sparhakel, Jakob Renko; po 25 c: Bartolj Frank in Joe Poglednik. Skupaj \$1.30. Društvo "Brooklyn", šte. 135 Cleveland, O. \$3.00. Društvo "Slovenski Prijatelj", šte. 171 v Marianu, Pa. \$4.00. Društvo "Adrija", šte. 3, Johnstown, Pa. \$4.00. Dr. "Sokol", šte. 20 Ely, Minn. \$7.68. (ne \$4.68 kakor je bilo poročeno v "Glasilu" S N P J, v šte. 14.) — Še enkrat pristrčna hvala vsem!

Karol Drgan.

Sygan, Pa.

VABILO

k veselic, katero priredi jugosl. socialistični klub "Mladi Vrh", šte. 13. Jugosl. socialistične zveze dne 29. maja ob 7. uri zvečer v prostori družstvene dvorane na Sygan, Pa.

Na veselico bo igrala dobrozna godba iz Bridgeville.

Vstopnina je 50 c za moške; ženske ne plačajo vstopnine. — Ker bo veselica vestransko zanimiva — in ker je to prva v tej sezoni, je upati, da se vsi sosedni rojaki in prijatelji odzovejo na to veselico v največjem številu. — Vsi na krov na ta dan! (2x) ODBOR.

Išče se Frank Prijatelj, oče in sin istega imena, doma iz Soderšice pri Ribnici. Oče biva v Ameriki nad 18 let, sin pa 2 leti. Radi važnih zadev bi rada zvedela za njegju naslov Marija Štupica, 1083 E. 64 St., Cleveland, O. Ako je katerem rojaku znan njegju naslov, naj ga blagovolji sporočiti meni, oziroma storita lahko sama to uslugo.

Marija Štupica.

Vse konzularne in notarske zadeve (civilne in vojaške) prevzema v hitro in uspešno izvršitev. Ivan Kaker,

220 1/2 Grove St. MILWAUKEE, WIS.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah: \$10.35 K. 50 \$20.50 K. 100 \$41.00 K. 200 \$102.50 K. 500 \$204.50 K. 1000 \$1000.20 K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE.

MENJAMO DENAR.

Govorimo slovenski.

Kaspar Državna Banka 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

DR. ADOLF MACH ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop. 1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

J. S. JABLONSKI Slovenski fotograf

izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dob. o in poceni

6122 St. Clair Avenue. CLEVELAND OHIO.

VSA TISKARSKA DELA izvršuje točno v vseh jezikih

Jugoslovanska zadržna Tiskarna

naslov: CO-OPERATIVE PRINTERY 1830 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Tiskovine za društva, pismen papir, kuverte, vstopnice, programi, pozivi, letaki, potrdila, pravila, članske knjizice, vižnitice itd., se izvršujejo hitro in solidno.

Pri vnanjih naročilih naj se vedno navede kakovost tiskovin, da vemo poročati cenov. Uprajšajte vedno prej za cene predno naročate druge. Naše cene so zmerne.

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Največja slovenska tvernica za ESTAVE, REGALJE, EMKE, KAPE, PEČATE itd. v Ameriki.

Izdeluje slatke znake za vsa slovenska, hrvatska, češka, slovaška in arbska društva v Ameriki. Pišite po naš veliki cenik ki je tiskan v vseh slovenskih jezikih in kateremu so priložna zahvalna pisma od poznanih društev. Lastnik je rodom Čeh, piše slovenski in hrvatski in je član S. N. P. J., odkar se je ustanovil.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE Narodna Tiskarna

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvatskem, Slovaškem, češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

The Lake Shore Banking and Trust Co. USTANOVILJENA 1890

Assests: nad \$3,600,000.00 Hranjenje in splošni bančni posli. Posojila na šomljšiče in drugo 55. cesta in St. Clair Ave. Huron Road in Prospect Ave. Superior Ave. in Addison Road.

Pri nas vloga država Ohio in mesto Cleveland. Plačemo 4 od sto. Pošiljamo denar v staro domovino hitro in zanesljivo. Ter prodajamo parebrodne listke. Smo zastopniki od vseh glavnih prekomorskih št. Selimo Vasoga znanstva.

Jno. M. Gundry, preds. Harley B. Gibbs, po. preds. H. W. King, podpreds. J. Horace Jones, blagajnik. Walter S. Bowler, tajnik in blag. L. C. Kollie in George F. Schulze, pomožna cashier.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA. Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebsčine za društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE. Slovenske cenike pošiljamo zastonj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

EDINA SLOVENSKA TVRDKA. Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebsčine za društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE. Slovenske cenike pošiljamo zastonj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

Štiri in osemdeset

tisoč ljudi ima vloge o tej banki. Nekateri živijo v drugih državah, zopet drugi v stari domovini. Pošiljajo nam s pošto svoje prihranke, ker je ena največjih in najvarnejših bank v Ameriki. Z enim dolarjem lahko začnete vlagati in vloga vam bo nosila štiri od sto obresti.

The Cleveland Trust Company SAVINGS BANK 5 MIL. DOLARJEV